

Meddelanden från Riksskatteverket

Utg. av Skattenytt, Leksand, tel. 0247-10430 • Ansv. utgivare: Kammarrättsrådet Hans Bylin

Serie I ang. direkt skatt

Motsvarar Riksskatteverkets författningssamling (RSFS) och Riksskatteverkets förhandsbesked mm (RSV/FB) serie Dt = Direkt skatt – Taxering

Nr 9 1980 – Årg. 10

Riksskatteverkets anvisningar om beskattning av vissa naturaförmåner m m;¹

RSV Dt
1980:16

utfärdade den 18 december 1980.

RSFS 1980:38

1 Gällande bestämmelser

1.1 Beskattningsregler

Enligt 32 § 3 mom fjärde stycket kommunalskattelagen (KL) samt p 3 tredje stycket av anvisningarna till nämnda lagrum skall förmån av mindre värde som lämnats i annat än pengar inte tas upp som intäkt, om det kan antas, att förmånen inte är avsedd att utgöra direkt ersättning för utfört arbete. Vid bedömning om förmånen skall tas upp som intäkt skall hänsyn tas till det sammanlagda värdet av de förmåner av detta slag som den skattskyldige fått från samma arbetsgivare (uppdragsgivare). Vid beräkning av det sammanlagda värdet skall även beaktas förmåner från personalstiftelse, som hör till arbetsgivaren. Hänsyn skall också tas till den besparing i normala levnadskostnader, som förmånen kan ha inneburit. För att förmånen skall vara skattefria krävs vidare, att den inte kan jämföras med lön eller pension. Förmånen skall syfta till att skapa trivsel i arbetet eller också grunda sig på sedvänja inom det yrke eller den verksamhet, som det är fråga om. Har den skattskyldige möjlighet att avstå från förmånen mot ersättning i pengar, bör förmånen i regel betraktas som skattepliktiga.

Motsvarande gäller om den skattskyldige genom sitt arbete kunnat disponera över egendom eller på annat sätt fått en förmån som inneburit en inte ringa inbesparing i de personliga levnadskostnaderna.

Förmån i form av obligation, aktie eller presentkort, betraktas inte som naturaförmån utan anses jämställd med kontanta medel.

Vidare bör framhållas, att det vid bedömning om skatteplikt för en viss förmån föreligger är utan betydelse om rätten till förmånen grundas på kollektivavtal eller på individuell överenskommelse med arbetsgivaren.

1.2 Regler om uppgiftsskyldighet

I KL saknas regler om beloppsgräns för beskattning av naturaförmåner. Vad gäller uppgiftsskyldigheten finns en bestämmelse i 37 § taxeringslagen (TL), som rör arbetsgivares skyldighet att lämna kontrolluppgift. Enligt undantag i 37 § 1 mom punkt 1 f) TL behöver arbetsgivare inte lämna uppgift om naturaförmåner vilkas sammanlagda värde, efter avdrag för ersättning, uppenbarligen inte överstiger 600 kr för ett helt år räknat. Denna inskränkning i uppgiftsskyldigheten gäller inte om förmånen i sin helhet skall anses som skattepliktig intäkt. (Se 2.3.)

För fåmansföretag gäller särskilda regler om uppgiftsskyldigheten

¹ Jfr RSFS 1979:52 RSV Dt 1979:15

RSV Dt 1980:16
RSFS 1980:38

enligt 37 § 1 mom första punkten sista stycket och 2 mom fjärde stycket TL. (Se 2.2.2.)

2 Anvisningar om olika slag av naturaförmåner

Bestämmelsen i 32 § 3 mom fjärde stycket KL (se 1.1) tillkom för att underlätta för stora löntagargrupper att upprätta deklaration och hade dessutom till syfte att förenkla taxeringskontrollen. De praktiska skäl som motiverade regelns tillkomst har föranlett RSV att indela naturaförmånerna i tre grupper. Grupp I utgörs av förmåner som inte bör anses skattepliktiga. Grupp II avser förmåner vilkas skatteplikt beror av värdet, och grupp III förmåner som alltid bör anses skattepliktiga.

RSV lämnar nedan exempel på de vanligast förekommande förmånerna, som ingår i de olika grupperna.

2.1 Förmåner som inte bör anses som skattepliktiga (grupp I)

Till denna grupp hänförs förmåner av obetydligt ekonomiskt värde för mottagaren, så som trivselförmåner. Hit räknas även vissa förmåner, vilkas värde visserligen kan vara större, men som enligt praxis inte ansetts skattepliktiga och därför även i fortsättningen bör undantas från beskattning.

Exempel

fria överdrags- och skyddskläder samt fri tvätt av sådana,

förfriskningar under arbetet (kaffe o d) som inte kan anses som måltid,

sedvanliga rabatter åt anställda vid inköp av varor och tjänster, som ingår i arbetsgivarens varusortiment eller produceras av arbetsgivaren,

sedvanliga gåvor från arbetsgivare med karaktär av personalomkostnader, t ex klocka, medalj eller gåva av annat slag med huvudsakligen personligt värde, som lämnas efter längre tids anställning, (se 3.2.2),

fri lunch för lärare vid övervakning av skolmåltid,

fria resor för järnvägspersonal och deras familjer.

Med sedvanlig rabatt avses rabatt som lämnas på en sedvänja inom yrket eller verksamheten och som i princip är tillgänglig för hela företagets personal. En förutsättning för att rabatten i skattehänseende skall anses som sedvanlig, dvs skattefri, är att den ligger på en rimlig nivå. Vad som i det enskilda fallet skall avses med rimlig nivå går inte att avgöra generellt. Rabatterna varierar i olika branscher och från tid till annan. För att kunna godta rabatten som sedvanlig krävs därför att den inte är större än vad den anställde som kund eller personalen som grupp skulle kunna utverka på annat håll. Vid denna bedömning måste övervägas om försäljnings-, sortiments- och personalpolitiska skäl påverkar rabattens storlek. En ytterligare förutsättning för att rabatten i skattehänseende skall anses som sedvanlig är att den avser endast normala inköp av varor

och tjänster för den anställdes och hans familjs egen konsumtion. Detta får särskild betydelse vid inköp av kapitalvaror. (Se 2.3.)

RSV Dt 1980:16
RSFS 1980:38

2.1.1 Arbetsgivarens uppgiftsskyldighet

Arbetsgivaren är inte skyldig att lämna uppgift om förmåner som tillhör grupp I. Gäller förmånen rabatt eller gåva bör observeras att sådan förmån under vissa förutsättningar är skattepliktig. (Se 2.1 och 3.2.2.) I så fall föreligger uppgiftsskyldighet för förmånen.

2.2 Förmåner vilkas skatteplikt beror av värdet (grupp II)

De förmåner som hänförs till denna grupp bör anses skattefria endast om deras sammanlagda värde inte överstiger 600 kr för helt år räknat. Det bör observeras, att sammanläggning sker inte bara av förmåner som erhållits från en och samma arbetsgivare utan även av förmåner från personalstiftelse, som hör till arbetsgivaren.

Med personalstiftelse avses i detta sammanhang — dvs enligt 32 § KL — inte enbart personalstiftelse som utformats enligt tryggandelagen (SFS 1967:539). En personalstiftelse (eller annan juridisk person) bör anses höra till en arbetsgivare om den tillkommit genom arbetsgivarens medverkan och dess ändamål är att tillgodose intressen för i huvudsak de anställda eller förutvarande anställda (efterlevande till dessa).

Vid beräkning av förmånernas sammanlagda värde tas inte hänsyn till förmåner som hör till grupp I eller grupp III.

Har förmån som hör till grupp II lämnats endast under del av inkomståret, t ex vid nyanställning, deltidstjänstgöring, tjänstgöring på annan ort, sjukdom m m, skall skatteplikten bedömas med hänsyn till vad värdet normalt skulle ha varit om förmånen hade lämnats under hela året. Har förmån exempelvis lämnats under halva inkomståret föreligger skatteplikt om värdet av förmånen överstiger 300 kr.

Exempel

subventionerad kost, såsom lunch till nedsatt pris,

subventionerad bostad, såsom hyresbillig tjänstebostad,

bränsle till nedsatt pris,

elektrisk ström till nedsatt pris,

beklädnad i och för tjänsten (annat än överdrags- och skyddskläder) som tillhandahålls till nedsatt pris,

subventionerad telefon i bostaden,

subventionerad semesterbostad i Sverige eller utlandet.

Värdet av förmån av subventionerad lunch kan i regel beräknas med utgångspunkt från det i källskattetabellerna för inkomståret angivna värdet för fri kost, ett mål om dagen, vid korttidsanställning. Detta värde anges i 1980 års tabeller till 10:20 kr. Vid 1981 års taxering bör därför förmånen av subventionerad lunch normalt beräknas till ett belopp per

RSV Dt 1980:16
RSFS 1980:38

dag, som motsvarar skillnaden mellan 10:20 kr och det pris den anställde erlagt för lunchen. Om förmånen ges i form av kuponger som gäller hos ett mycket stort antal företag får dessa värderingsregler tillämpas endast under förutsättning att det sammanlagda kupongvärdet per arbetsdag för mottagaren inte överstigit 15 kr.²

2.2.1 Arbetsgivarens uppgiftsskyldighet

Naturaförmåner som tillhör grupp II skall redovisas på kontrolluppgift om det sammanlagda värdet av lämnade förmåner — efter avdrag för ersättning — överstiger 600 kr för helt år räknat. På kontrolluppgiften anges vad slag av förmån som lämnats och i förekommande fall det belopp som mottagaren erlagt för förmånen. Har förmån lämnats endast under viss tid av året, skall denna tid anges på kontrolluppgiften. Vid prövning om 600 kr-gränsen överskridits bör beaktas kravet på sammanläggning av förmåner från en och samma arbetsgivare. Vilka förmåner som skall tas med vid beräkningen samt hur värdet av förmån, som lämnats under viss tid av året, skall beräknas anges under 2.2.

2.2.2 Särskilda bestämmelser för fåmansföretag

Denna begränsning i arbetsgivarens uppgiftsskyldighet, som gäller naturaförmåner med ett värde som inte överstiger 600 kr för helt år räknat gäller inte för fåmansföretag och till sådant företag hörande personalstiftelse ifråga om företagsledare eller honom närstående person eller delägare i företaget. För denna personkrets skall förmånen anges på kontrolluppgift även om beloppet understiger 600 kr. Vidare skall på kontrolluppgiften anges om den som fått förmånen är en person i nämnda personkrets.

2.3 Förmåner som alltid bör anses skattepliktiga (grupp III)

Här avses förmåner som inte kan hänföras till åtgärder från arbetsgivarens sida för att skapa trivsel i arbetet eller dylikt utan som i regel måste betraktas som direkt ersättning för utfört arbete. Dessa förmåner bör därför anses skattepliktiga oavsett värdet.

Exempel

hyresfri bostad,

fri kost, ett eller flera mål om dagen,

fritt bränsle,

fri elektrisk ström,

rätt att för privat bruk nyttja bil som ställts till förfogande av arbetsgivaren,

rabatt åt anställda, vilken överstiger vad som sedvanligen förekommer, se 2.1,

fri beklädning i och för tjänsten (annat än överdrags- och skyddsklä-

² Jfr RSFS 1979:54 RSV Dt 1979:17

der),
fri telefon,
fri TV-licens,
fri dagstidning,
fri semesterbostad i Sverige eller utlandet.

RSV Dt 1980:16
RSFS 1980:38

Förmån av fri telefon, fri TV-licens eller fri dagstidning får under vissa förutsättningar hänföras till grupp II. För detta krävs att förmånen har ett direkt samband med arbetsgivarens verksamhet (t ex fri TV-licens till anställda vid Sveriges Radio AB).

Med fri förmån bör jämföras sådana fall, där den anställde visserligen betalar ersättning till arbetsgivaren för förmånen, men där ersättningen är så obetydlig i förhållande till förmånens värde, att förfarandet får anses ha tillkommit för att kringgå bestämmelsen om ovillkorlig skatteplikt för den helt fria förmånen.

Förmånen att få — fritt eller mot viss ersättning — för privat bruk använda bil som ställts till förfogande av arbetsgivaren får i regel anses ha ett värde överstigande 600 kr för helt år räknat. Skulle i undantagsfall den anställde ha använt bilen i så ringa omfattning, att förmånens värde uppenbarligen understiger 600 kr för helt år räknat, blir frågan om skatteplikt för förmånen att bedöma enligt reglerna under punkten 2.2. Med ringa omfattning avses inte det fallet, att den anställde betalar ett så högt pris för att nyttja förmånen, att förmånsvärdet efter avräkning för ersättningen understiger 600 kr. Förmånen skall i så fall alltid hänföras till grupp III.³

2.3.1 Arbetsgivarens uppgiftsskyldighet

De naturaförmåner, som hör till grupp III skall alltid redovisas på kontrolluppgift, oavsett vilket värde förmånen har. På kontrolluppgiften anges förmånens art. Beträffande förmån som lämnats viss tid under året, se 2.2.1.

3 Värderingsprinciper

3.1 Naturaförmåner

För värdering av naturaförmåner gäller såsom allmän regel att det skattepliktiga värdet i princip skall motsvara marknadsvärdet (ortens pris, 42 § KL) dvs vad det skulle ha kostat den skattskyldige att för pengar skaffa sig något motsvarande.

För vissa naturaförmåner har RSV i särskilda föreskrifter och anvisningar fastställt grunder för sådan värdering, t ex förmån av fri eller delvis fri bil,⁴ förmån av fri eller subventionerad lunch,⁵ ersättningar m m i samband med idrottslig verksamhet.⁶ Beträffande övriga förmåner — för vilka särskilda anvisningar för värderingen saknas — gäller således marknadsvärdet (ortens pris) som värderingsgrund.

³ Jfr RSFS 1980:35 RSV Dt 1980:14

⁴ Jfr RSFS 1980:35 RSV Dt 1980:14

⁵ RSFS 1979:54 RSV Dt 1979:17

⁶ RSFS 1980:28 RSV Dt 1980:10

RSV Dt 1980:16
RSFS 1980:38

Är det sannolikt att förmånstagare inte skulle ha skaffat sig vad som motsvarar förmånen om han själv skulle bestrida kostnaderna, bör värderingen ske med utgångspunkt från den inbesparing i de personliga levnadskostnaderna, som förmånen anses ha inneburit för förmånstagaren.

I vad mån lägre värde än marknadsvärdet bör åsättas får bedömas med hänsyn dels till förmånens art och eventuella villkor som är förknippade med förmånen, dels till förmånstagarens inkomst- och förmögenhetsförhållanden.

En sådan värderingsmetod får inte tillämpas om förmånen kan bytas ut mot ersättning i pengar o d eller om det av omständigheterna i övrigt framgår att förmånen utgör en ersättning som kan jämföras med kontant lön. I så fall bör som skattepliktigt värde anses det belopp som kunnat erhållas i kontant ersättning, vilket som regel får anses motsvara marknadsvärdet. En sådan möjlighet till utbyte får normalt anses föreligga ifråga om gåvor och förmåner som regelbundet lämnas till anställda eller uppdragstagare inom företaget.

3.2 Gåvor

3.2.1 Allmänt om gåvor från arbetsgivare

Gåva från arbetsgivare skall i princip jämföras med ersättning för utfört arbete (remuneratorisk gåva). Sådan gåva utgör alltid skattepliktig intäkt för mottagaren och bör värderas med utgångspunkt från vad det skulle ha kostat mottagaren att skaffa sig något motsvarande för pengar (marknadsvärdet).

3.2.2 Sedvanliga gåvor av minneskaraktär

Undantagna från skatteplikt är sedvanliga gåvor av minneskaraktär från arbetsgivare. Sådana gåvor är inte i första hand avsedda som ersättning för utfört arbete, prestation o d. Med sedvanliga gåvor avses gåvor som har karaktär av personalomkostnader — t ex klocka, medalj, smycke e d efter längre tids anställning (t ex 25 års anställning) eller särskild högtidsdag (t ex 50-årsdagen) se 2.1. Värdet av gåvan bör inte överstiga vad som under motsvarande förhållanden brukar lämnas till stats- eller kommunalanställda.

Som sedvanlig gåva i denna mening räknas inte gåvor som utdelas till anställda i samband med företagsjubileum eller liknande. Sådana gåvor utgör därför i princip skattepliktig ersättning för mottagaren. Om värdet av gåvan är obetydligt får gåvan anses jämförbar med sådan förmån av mindre värde som alltid är undantagen från skatteplikt.

3.2.3 Gåvor av annat slag

Under senare år har det blivit allt vanligare att företag som ett led i sin personalpolitik lämnar gåvor till anställda i samband med personliga högtidsdagar eller vid flera andra tillfällen under anställningstiden — utöver "sedvanliga gåvor". Sådana gåvor utgör i sin helhet skattepliktig intäkt för mottagaren. Det värde som skall tas upp till beskattning är gåvans marknadsvärde, dvs vad det skulle ha kostat den anställde om

han själv skaffat varan eller tjänsten för pengar. Av praktiska skäl kan man i normalfallet utgå från företagets anskaffningskostnad för gåvan.

RSV Dt 1980:16
RSFS 1980:38

3.3 Vinster i form av resor eller varor

Vinster i t ex försäljningspristävlingar, där priserna består av resor eller varor, är förmåner som jämföras med ersättning för utfört arbete. Sådan förmån är därför alltid skattepliktig inkomst för mottagaren.

När det gäller vinster, som lämnas i form av resor, blir den skattemässiga bedömningen beroende av om resan är en normal semester- eller rekreationsresa eller om vinsten utgörs av en exklusiv eller dyrbarare resa.

För en normal semesterresa bör värdet av förmånen bestämmas med utgångspunkt från resans allmänna saluvärde (marknadsvärdet). Detta värde kan i regel anses motsvara företagets kostnad för resan. Den omständigheten att den skattskyldige av olika skäl inte tidigare företagit sådana resor bör inte medföra annan bedömning.

Om vinsten däremot består av en exklusiv eller dyrbarare resa måste hänsyn tas till mottagarens ekonomiska situation. Är det sannolikt att mottagaren med hänsyn till sina inkomst- och förmögenhetsförhållanden skulle kunna företa en resa av denna karaktär, skall också i detta fall marknadsvärdet vara vägledande.

I annat fall bör det skattepliktiga värdet bestämmas till ett belopp som motsvarar mottagarens inbesparade levnadskostnader. Det kan därvid finnas skäl att beskatta mottagaren för ett belopp som motsvarar en normal semesterresa.

Har vinsten lämnats i form av varor kan — som ovan anges ifråga om gåvor — förmånsvärdet av praktiska skäl bestämmas till företagets anskaffningskostnad för varan.

I samband med försäljningspristävlingar förekommer bl a premieringsystem, som innebär att försäljare erhåller poängbevis, som varierar efter uppnått resultat. Bevisen berättigar innehavaren till uttag av varor. Sådana bevis har närmast karaktären av presentkort och kan således jämföras med kontanta medel. Värdet härav är skattepliktig inkomst för mottagaren. Skatteplikten inträder, när mottagaren erhåller bevisen. Förmånens värde för mottagaren bör motsvara det erhållna bevisets marknadsvärde.

Dessa anvisningar tillämpas från 1981 års taxering.

Riksskatteverkets anvisningar om värdering av aktier m m (ändring)¹

RSV Dt 1980:17

RSV har den 16 oktober 1980 beslutat att RSVs anvisningar om värdering av aktier m m (RSFS 1979:46 RSV Dt 1979:12) skall ha följande ändrade lydelse vad gäller avsnittet Skulder under punkten 4.1.1 Huvudregeln enligt substansvärdemetoden (sid 7—8):

RSFS 1980:41

¹ RSFS 1979:46 RSV Dt 1979:12

RSV Dt 1980:17
RSFS 1980:41

"Skulder

Värdet av tillgångar nedlagda i rörelse eller jordbruk får vid substansvärderingen minskas med låneskulder, varuskulder och andra liknande skulder. Avdrag får även ske för vissa andra åtaganden i samband med den bedrivna verksamheten, som visserligen inte kan anses utgöra skulder i egentlig bemärkelse utan snarare får ses som reserveringar för lämnade förpliktelser, ingångna avtal o d. Som skuld räknas däremot inte sådana statliga eller kommunala lån som har bidragskaraktär, bl a s k avskrivningslån (jfr 19 § KL).

I balansräkningen redovisad lagerreserv eller motsvarande reserv såsom resultatutjämningsfond utgör i förekommande fall emellertid inte någon vid värderingen avdragsgill post.

Vid värderingen gäller i övrigt följande.

Avsättning för garantirisker räknas som skuld om avsättning gjorts i räkenskaperna och i den mån avdrag medgetts vid inkomsttaxeringen.

Obeskattad fondavsättning (t ex investeringsfond och fond för återanskaffning av fastighet) får medräknas som skuld med belopp motsvarande hälften av det avsatta beloppet. Angående resultatutjämningsfond se ovan.

Om bland skulderna ingår *pensionsskuld* skall närmare uppgifter lämnas, bl a om pensionsåtagandena tryggats och i så fall på vilket sätt. Detta kan lämpligen ske på blankett RSV 3096.

Skuld på grund av pensionsåtagande räknas som skuld om åtagandet får inräknas i pensionsreserven vid beräkning vid inkomsttaxeringen av avdragsgill kostnad för att trygga pensionsåtaganden. I de fall skuldposten "Avsatt till pensioner" innehåller disponibla pensionsmedel (jfr blankett RSV 3096), skall de disponibla medlen inte medräknas som skuld. Även om pensionsåtagande inte tagits upp bland skulderna i balansräkningen utan endast angetts "inom linjen" eller omnämnts på annan plats i bolagets årsredovisning och villkoren i övrigt för avdrag vid inkomsttaxeringen för tryggande av pensionsåtagandet är uppfyllda, bör åtagandet räknas som skuld.

För annan arbetstagare än den som har bestämmande inflytande över bolaget (se punkt 2 e av anvisningarna till 29 § KL, femte stycket) medräknas beträffande pensionsåtagande även sådan del, för vilken avdrag för tryggande av åtagandet inte medges vid inkomsttaxeringen, om pensionsåtagandet till denna del angetts i årsredovisningen.

Den del av ett bolags pensionsåtagande som täcks av pensionsstiftelsens förmögenhet får inte medräknas bland skulderna. En värdering av pensionsstiftelsens förmögenhet kan således bli aktuell i samband med beräkning av pensionsskulderna i bolaget.

Vid en sådan värdering av pensionsstiftelsens förmögenhet tillämpas samma värderingsgrunder som vid värdering av aktier, oavsett att stiftelsen själv inte är skattskyldig för annan förmögenhet än fastighet. Om stiftelsen tecknat kapitalförsäkringar på den pensionsberättigades liv, bör såsom tillgång tas upp återköpsvärdet av försäkringarna eller, i fråga om inte återköpsberättigad försäkring, det tekniska

återköpsvärdet.

Som skuld räknas i princip samtliga vid beskattningsårets utgång debiterade inte betalda *skatter*. I fråga om ännu inte debiterade svenska allmänna skatter räknas som skuld vad som enligt god redovisningssed kan beräknas med ledning av senast upprättat bokslut.

Skatteskulder, som aktualiserats efter bokslutstidpunkten exempelvis med anledning av taxeringsåtgärder, får beaktas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.

Som skuld räknas inte vad aktieägare tillskjutit bolaget med villkor att återbetalning skall ske om vinst uppkommer — s k *villkorligt aktieägare tillskott*.

Vid substansvärderingen av aktiebolag bör hänsyn tas till bolagets beräknade *utskiftningsskatteskuld* — s k latent utskiftningsskatteskuld. Denna skuld beräknas till 40 % av skillnaden mellan bolagets tillgångar och skulder minskad med de belopp som aktieägare tillskjutit bolaget i pengar eller annat — tillskjutet belopp — varvid tillgångarna och skulderna värderas enligt dessa anvisningar. Den beräknade utskiftningsskatteskulden medräknas bland skulderna till halva beloppet. Utskiftningsskatteskulden fördelas mellan de förvärvskällor i bolaget som har positivt värde. Fördelningen sker i förhållande till värdet av förvärvskällorna.”

Ändringarna innebär att medel avsatta till resultatutjämningsfond inte skall medräknas bland skulderna vid förmögenhetsberäkningen.

RSV Dt 1980:17
RSFS 1980:41

Riksskatteverkets föreskrifter m m om avdrag för nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer;¹

utfärdade den 20 november 1980

RSV Dt
1980:18
RSFS 1980:48

1 Inledning

Skattskyldig, vars inkomst till inte obetydlig del utgjorts av folkpension, är — om särskilda omständigheter inte förleder annat — berättigad till avdrag för nedsatt skatteförmåga (50 § 2 mom fjärde stycket kommunal-skattelagen, KL, och 9 § 2 mom första stycket lagen om statlig inkomstskatt, SIL), s k extra avdrag.

Närmare föreskrifter för avdragsberäkningen skall lämnas av RSV (punkt 2 av anvisningarna till 50 § KL). RSV har lämnat sådana föreskrifter i form av tabellerna 1 och 2 som intagits i bilagan. I övrigt lämnas följande anvisningar.

Bestämmelserna om extra avdrag för folkpensionärer skall iakttas utan att särskilt yrkande härom framställs i självdeklarationen

2 Definitioner och begrepp

2.1 Folkpension

Med folkpension förstås vid tillämpningen av dessa föreskrifter och

¹ Jfr RSFS 1979:64 RSV Dt 1979:25

RSV Dt 1980:18
RSFS 1980:48

anvisningar ålderspension, förtidspension/sjukbidrag, änkepension eller hustrutillägg enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL).

För skattskyldig, som uppburit endast barnpension eller vårdbidrag enligt AFL samt delpension, skall frågan om avdrag för nedsatt skatteförmåga bedömas enligt 50 § 2 mom andra och tredje styckena KL, se RSVs anvisningar om väsentligen nedsatt skatteförmåga på grund av sjukdom m m (RSFS 1980:49 RSV Dt 1980:19) och RSVs anvisningar om normalbelopp för existensminimum (RSV Du 1976:6 och 12 samt 1979:16 RSFS 1979:63). I vissa fall kan även dessa anvisningar användas vid beräkningen av extra avdrag för folkpensionärer. Så kan vara fallet om folkpensionär haft stora kostnader på grund av sjukdom eller haft stor försörjningsbörda. Vid bedömningen av den nedsatta skatteförmågan bör i sådana fall tillämpas de föreskrifter m m som ger högst extra avdrag.

2.2 Inte obetydlig del

Avdragstabellerna bör tillämpas om folkpensionen räknat för helt år uppgått till minst 3 000 kr eller minst 1/5 av den sammanräknade inkomsten, dvs summan av inkomster från olika inkomstslag.

Har folkpension betalats ut under endast del av beskattningsåret och till följd härav utgått med ringa belopp, är detta inget hinder för att medge den skattskyldige extra avdrag. Avgörande är om den utbetalda folkpensionen räknat för helt år utgjort en inte obetydlig del av inkomsten.

3 Beräkning av avdragets storlek

3.1 Statligt taxerad inkomst

Extra avdraget skall i första hand bestämmas med hänsyn till storleken av folkpensionärs till statlig inkomstskatt taxerade inkomst. Vid avdragsberäkningen bör normalt hänsyn inte tas till effekten av den särskilda skattereduktionen.

3.2 Grunderna för tabellerna

Två tabeller har upprättats för avdragets beräkning. Av tabellerna framgår det avdrag som bör medges vid viss till statlig inkomstskatt taxerad inkomst.

Tabell 1 gäller för gift folkpensionär vars make också är folkpensionär.

Tabell 2 gäller för folkpensionär som under hela året eller viss del av året fått folkpension med belopp för ensamstående folkpensionär.

Har folkpensionär under beskattningsåret haft folkpension och därutöver inkomster av tjänst om sammanlagt 5 400 kr, skall avdraget beräknas till så stort belopp att den skattskyldige inte skall påföras högre statligt beskattningsbar inkomst än 6 000 kr.

Folkpensionsbeloppet i tabell 1 skall beräknas till 77,5 procent av basbeloppet och i tabell 2 till 95 procent av basbeloppet.

Det högsta avdraget enligt tabell 1 har med hänsyn härtill beräknats till 11 000 kr vilket motsvarar en statligt taxerad inkomst på 17 000 kr. Motsvarande belopp för avdraget enligt tabell 2 blir 13 600 kr vilket

motsvarar en statligt taxerad inkomst på 19 600 kr.

Om den taxerade inkomsten överstiger dessa belopp reduceras avdraget med belopp motsvarande 40 procent av överskjutande taxerad inkomst.

De till statlig inkomstskatt taxerade inkomsterna har i tabellerna angivits med intervall om 250 kr. Inom ett intervall skall ett och samma tabellavdrag användas. Avdrag bör i regel medges med samma belopp vid den statliga och kommunala taxeringen.

4 Särskilda omständigheter

Tabellavdraget får jämkas när särskilda omständigheter föranleder det.

4.1 Garantibelopp för fastighet och avdrag för underskott i förvärvskälla

I vissa fall skulle avdraget bli större om det beräknades med ledning av den kommunalt taxerade inkomsten. Detta kan inträffa om den statligt taxerade inkomsten understiger den inkomst som motsvarar det högsta avdraget enligt tabell, dvs 17 000 kr resp 19 600 kr. Detsamma gäller när garantibelopp för fastighet beräknats eller avdrag medgetts för underskott i annan kommun än hemortskommunen. Avdraget bör i sådant fall beräknas efter den kommunalt taxerade inkomsten.

4.2 Sjukdomskostnader

Folkpensionär, som haft inte obetydliga kostnader till följd av sjukdom (minst 300 kr), bör medges avdrag utöver tabellavdraget. Kostnader för läkemedel, hjälpmedel, resor, ledarhund etc medräknas endast till den del de inte ersätts av försäkringskassa eller på annat sätt, dvs endast nettokostnaden får beaktas. Storleken av avdraget för sjukdomskostnader bör bestämmas med hänsyn till storleken av folkpensionärs till statlig inkomstskatt taxerade inkomst. För gifta bör makarnas sammanlagda till statlig inkomstskatt taxerade inkomst ligga till grund för beräkningen. Med gifta avses även sammanboende, som tidigare varit gifta med varandra, samt sammanboende, som har eller har haft gemensamt barn.

Vid beräkningen av avdraget bör följande inkomstgränser användas.

Ensamstående skattskyldig

Till statlig inkomstskatt taxerad inkomst	Avdrag för kostnader till följd av sjukdom medges med belopp motsvarande
högst 40 000 kr	beräknade merutgifter
mer än 40 000 kr men inte över 45 000 kr	hälften av beräknade merutgifter
över 45 000 kr	hälften av den del av beräknade merutgifter som överstiger 1/20 av den taxerade inkomsten

RSV Dt 1980:18
RSFS 1980:48

Gift skattskyldig

Makarnas sammanlagda till statlig inkomstskatt taxerade inkomster	Avdrag för kostnader till följd av sjukdom medges med belopp motsvarande
högst 60 000 kr	beräknade merutgifter
mer än 60 000 kr men inte över 70 000 kr	hälften av beräknade merutgifter
över 70 000 kr	hälften av den del av beräknade merutgifter som överstiger 1/20 av den taxerade inkomsten

Har den skattskyldige haft hemmavarande barn under 16 år bör ovan angivna *inkomstgränser* ökas med 6 000 kr för varje sådant barn. När avdrag medges för merutgifter som överstiger 1/20 av inkomsten får avdraget beräknas efter inkomsten minskad med 6 000 kr för varje barn.

I fråga om gifta — som båda är folkpensionärer — bör, om inte annat yrkas, avdraget beräknas på makarnas sammanlagda sjukdomskostnader och tillgodoföras den make som har den högsta inkomsten. Är endast den ene maken folkpensionär får dennes avdrag för sjukdomskostnader tillgodoföras den andre maken endast om den egna inkomsten inte räcker till. Ansökan om jämkning av preliminär skatt på grund av sjukdomskostnader bör anses som ett yrkande om att extra avdrag skall medges den make som ansökt om jämkning.

Sjukdomskostnader för hemmavarande barn får beaktas i den mån barnet inte skall medges extra avdrag enligt anvisningarna om extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga på grund av sjukdom m m. I de fall barns sjukdomskostnader beaktas bör avdraget bestämmas med utgångspunkt i föräldrarnas och barnets gemensamma inkomst- och förmögenhetsförhållanden.

4.3 Vissa inte skattepliktiga inkomster

Har folkpensionär uppburit inkomst som genom särskilt skatteavtal är undantagen från beskattning här i landet och som annars skulle ha utgjort skattepliktig inkomst (t ex Social Security), skall avdraget bestämmas som om sådan inkomst skulle ha varit skattepliktig. Pensionsförsäkring som är tecknad i utländsk försäkringsrörelse och som därigenom är undantagen från beskattning här skall även beaktas vid avdragsberäkningen.

Livränta som inte är skattepliktig eller skattepliktig endast till viss del skall vid avdragsberäkningen tas upp med hela beloppet. Skattefri ersättning på grund av fri gruppsjukförsäkring (AGS) som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer skall också tas upp med hela beloppet vid avdragsberäkningen.

4.4 Investeringsavdrag

Har folkpensionär medgivits investeringsavdrag vid årets taxering, bör avdraget beräknas på den statligt taxerade inkomsten med tillägg för medgivet investeringsavdrag.

4.5 Retroaktiv ersättning

Har folkpensionär under beskattningsåret erhållit ersättning som avser

RSV Dt 1980:18
RSFS 1980:48

resp 13 600 kr. Det framräknade avdraget bör avrundas till närmast högre hundratal kr.

Exempel En ensamstående folkpensionär har en förmögenhet på 95 000 kr och en taxerad inkomst på 17 000 kr. Tabell 2 skall användas. Det extra avdraget skall med hänsyn till förmögenheten minskas med 40 procent. Den skattskyldige skall således tillgodoföras 60 procent av avdraget.

Taxerad inkomst	17 000 kr
Kommunalt grundavdrag	<u>-6 000 kr</u>
	11 000 kr

60 % av 13 600 kr = 8 160 avrundat till 8 200 kr	<u>-8 200 kr</u>
---	------------------

Till kommunal inkomstskatt beskattningsbar inkomst	2 800 kr
---	----------

Till statlig inkomstskatt beskattningsbar inkomst	+ 6 000 kr = 8 800 kr
--	-----------------------

Skattepliktig förmögenhet avrundas nedåt till närmaste 100-tal kr.

<i>Förmögenhet, kr</i>	<i>Avdraget bör minskas med %</i>
75 000— 81 000	10
81 100— 87 000	20
87 100— 93 000	30
93 100— 99 000	40
99 100— 105 000	50
105 100— 110 000	60
110 100— 115 000	70
115 100— 120 000	80
120 100— 125 000	90

Reduktion av avdraget för nedsatt skatteförmåga bör vid innehav av förmögenhet tillämpas inte bara i fråga om folkpensionärer utan även andra skattskyldiga, som medges avdrag för nedsatt skatteförmåga.

4.8.1 Värdet av fastighet

Värdet en en- eller tvåfamiljsfastighet, s k schablontaxerad fastighet, (24 § 2 mom KL) bör beräknas på särskilt sätt. Samma gäller i fråga om jordbruksfastighet som i huvudsak används för bostadsändamål. Det särskilda beräkningssättet gäller inte bostadsrätter. Värderingen sker på följande sätt. Som tillgång tas upp 1/10 av skillnaden mellan fastighetens taxeringsvärde — i fråga om tomträttsfastighet fastighetens byggnadsvärde — och lånat i fastigheten nedlagt kapital, i den mån skillnaden inte överstiger 100 000 kr. Är skillnaden större än 100 000 kr beräknas fastighetens värde till 10 000 kr jämte den del av skillnaden mellan taxeringsvärdet och skuld som överstiger 100 000 kr. Hänsyn har därmed tagits till skulden på fastigheten.

Något ytterligare avdrag för fastighetsskulden skall alltså inte göras

vid avdragsberäkningen. Överstiger däremot skulderna fastighetens taxeringsvärde skall skillnadsbeloppet (underskottet) dras från övrig förmögenhet.

Har en folkpensionär ensam eller tillsammans med sin make flera fastigheter, tillämpas denna värdering endast på *en* fastighet. Värderingen bör i första hand tillämpas på den fastighet i vilken den skattskyldige är stadigvarande bosatt.

Exempel Makar, vilka båda är folkpensionärer, äger bankmedel till ett belopp av 64 000 kr samt en egnahemsfastighet taxerad till 150 000 kr och belånad till 30 000 kr.

Förmögenheten beräknas till	
Bankmedel: 64 000	64 000
Fastighet: 150 000 \cdot 30 000 =	
120 000	
10 000 + 20 000	<u>30 000</u>
	94 000 kr

Enligt reduceringstabellen skall det avdrag, som skulle ha medgetts om förmögenhet inte funnits, minskas med 40 procent för vardera maken.

Ingår i förmögenheten jordbruksfastighet som i huvudsak används för bostadsändamål blir såväl de särskilda reglerna vid beräkning av förmögenhet i inkomstslaget jordbruksfastighet (punkt 2 anvisningarna till 3 och 4 §§ lagen om statlig förmögenhetsskatt) som de särskilda beräkningsgrunderna tillämpliga. Därvid skall den regel som ger det mest förmånliga resultatet för den skattskyldige användas.

Exempel

Förutsättningar:

Jordbruksfastighet, taxeringsvärde,	200 000
varav värde av ekonomibyggnader	20 000
Värde av övriga tillgångar i jordbruket	20 000
Inteckningsskuld	50 000
Övriga privata tillgångar	30 000

1 a) Värdering av förmögenhet enligt *huvudregeln*

Jordbruksfastighet	200 000
Övrigt i jordbruket	+ 20 000
Inteckningsskuld	\cdot 50 000
	<u>170 000</u>
30 %	51 000 kr

b) Värdering enligt *spärregeln*

Jordbruksfastighet	200 000
Värde av ekonomibyggnader	\cdot 20 000
	<u>180 000</u>

$$180\,000 - \frac{180\,000 \times 50\,000}{220\,000} = 139\,000 \text{ kr}$$

RSV Dt 1980:18
RSFS 1980:48

220 000 kr avser taxeringsvärdet + övriga tillgångar i jordbruket.

c)	Skattepliktig förmögenhet enligt lagen om förmögenhetsskatt.	
	Värde enligt spärregeln	139 000
	Övriga privata tillgångar	+ 30 000
	Skattepliktig förmögenhet	169 000 kr
2	Lägsta värde enligt RSVs föreskrifter m m om avdrag för nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer	
	Taxeringsvärde	200 000
	Skulder	./.. 50 000
		150 000
	Värde 10 000 + 50 000	60 000
	Övrigt i jordbruket	+ 20 000
	Övriga privata tillgångar	+ 30 000
	Skattepliktig förmögenhet	110 000 kr

Värdet beräknat enligt RSVs föreskrifter m m om avdrag för nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer är i detta exempel lägre än skattepliktig förmögenhet enligt lagen om förmögenhetsskatt. Vid beräkning av extra avdrag för nedsatt skatteförmåga får därför förmögenheten tas upp till 110 000 kr.

4.8.2 Ej skattepliktig förmögenhet

Om skattskyldig haft förmögenhet som genom särskilt skatteavtal är undantagen från beskattning här i landet och som annars skulle ha utgjort skattepliktig förmögenhet skall avdraget bestämmas som om sådan förmögenhet ingått i den skattepliktiga förmögenheten.

Dessa föreskrifter m m tillämpas fr o m 1981 års taxering.

Bilaga

Tabell 1 (Gift folkpensionär vars make också är folkpensionär)

Statligt taxerad inkomst, kr	Extra avdrag, kr	Statligt taxerad inkomst, kr	Extra avdrag, kr
17 000 ² – 17 240	11 000	19 750 – 19 990	9 900
17 250 – 17 490	10 900	20 000 – 20 240	9 800
17 500 – 17 740	10 800	20 250 – 20 490	9 700
17 750 – 17 990	10 700	20 500 – 20 740	9 600
18 000 – 18 240	10 600	20 750 – 20 990	9 500
18 250 – 18 490	10 500	21 000 – 21 240	9 400
18 500 – 18 740	10 400	21 250 – 21 490	9 300
18 750 – 18 990	10 300	21 500 – 21 740	9 200
19 000 – 19 240	10 200	21 750 – 21 990	9 100
19 250 – 19 490	10 100	22 000 – 22 240	9 000
19 500 – 19 740	10 000	22 250 – 22 490	8 900

² Om den beräknade inkomsten understiger detta belopp beräknas avdraget till belopp som motsvarar skillnaden mellan den taxerade inkomsten och grundavdraget, 6 000 kr.

Statligt taxerad inkomst, kr	Extra avdrag, kr	Statligt taxerad inkomst, kr	Extra avdrag, kr	RSV Dt 1980:18 RSFS 1980:48
22 500 —22 740	8 800	35 250 —35 490	3 700	
22 750 —22 990	8 700	35 500 —35 740	3 600	
23 000 —23 240	8 600	35 750 —35 990	3 500	
23 250 —23 490	8 500	36 000 —36 240	3 400	
23 500 —23 740	8 400	36 250 —36 490	3 300	
23 750 —23 990	8 300	36 500 —36 740	3 200	
24 000 —24 240	8 200	36 750 —36 990	3 100	
24 250 —24 490	8 100	37 000 —37 240	3 000	
24 500 —24 740	8 000	37 250 —37 490	2 900	
24 750 —24 990	7 900	37 500 —37 740	2 800	
25 000 —25 240	7 800	37 750 —37 990	2 700	
25 250 —25 490	7 700	38 000 —38 240	2 600	
25 500 —25 740	7 600	38 250 —38 490	2 500	
25 750 —25 990	7 500	38 500 —38 740	2 400	
26 000 —26 240	7 400	38 750 —38 990	2 300	
26 250 —26 490	7 300	39 000 —39 240	2 200	
26 500 —26 740	7 200	39 250 —39 490	2 100	
26 750 —26 990	7 100	39 500 —39 740	2 000	
27 000 —27 240	7 000	39 750 —39 990	1 900	
27 250 —27 490	6 900	40 000 —40 240	1 800	
27 500 —27 740	6 800	40 250 —40 490	1 700	
27 750 —27 990	6 700	40 500 —40 740	1 600	
28 000 —28 240	6 600	40 750 —40 990	1 500	
28 250 —28 490	6 500	41 000 —41 240	1 400	
28 500 —28 740	6 400	41 250 —41 490	1 300	
28 750 —28 990	6 300	41 500 —41 740	1 200	
29 000 —29 240	6 200	41 750 —41 990	1 100	
29 250 —29 490	6 100	42 000 —42 240	1 000	
29 500 —29 740	6 000	42 250 —42 490	900	
29 750 —29 990	5 900	42 500 —42 740	800	
30 000 —30 240	5 800	42 750 —42 990	700	
30 250 —30 490	5 700	43 000 —43 240	600	
30 500 —30 740	5 600	43 250 —43 490	500	
30 750 —30 990	5 500	43 500 —43 740	400	
31 000 —31 240	5 400	43 750 —43 990	300	
31 250 —31 490	5 300	44 000 —44 240	200	
31 500 —31 740	5 200	44 250 —44 490	100	
31 750 —31 990	5 100	44 500 —	0	
32 000 —32 240	5 000			
32 250 —32 490	4 900			
32 500 —32 740	4 800			
32 750 —32 990	4 700			
33 000 —33 240	4 600			
33 250 —33 490	4 500			
33 500 —33 740	4 400			
33 750 —33 990	4 300			
34 000 —34 240	4 200			
34 250 —34 490	4 100			
34 500 —34 740	4 000			
34 750 —34 990	3 900			
35 000 —35 240	3 800			

RSV Dt 1980:18 Bilaga

RSFS 1980:48 Tabell 2 (Folkpensionär som under hela året eller viss del av året fått folkpension med belopp för ensamstående folkpensionär)

Statligt taxerad inkomst, kr	Extra avdrag, kr	Statligt taxerad inkomst, kr	Extra avdrag, kr
19 600 ³ – 19 840	13 600	30 100 – 30 340	9 400
19 850 – 20 090	13 500	30 350 – 30 590	9 300
20 100 – 20 340	13 400	30 600 – 30 840	9 200
20 350 – 20 590	13 300	30 850 – 31 090	9 100
20 600 – 20 840	13 200	31 100 – 31 340	9 000
20 850 – 21 090	13 100	31 350 – 31 590	8 900
21 100 – 21 340	13 000	31 600 – 31 840	8 800
21 350 – 21 590	12 900	31 850 – 32 090	8 700
21 600 – 21 840	12 800	32 100 – 32 340	8 600
21 850 – 22 090	12 700	32 350 – 32 590	8 500
22 100 – 22 340	12 600	32 600 – 32 840	8 400
22 350 – 22 590	12 500	32 850 – 33 090	8 300
22 600 – 22 840	12 400	33 100 – 33 340	8 200
22 850 – 23 090	12 300	33 350 – 33 590	8 100
23 100 – 23 340	12 200	33 600 – 33 840	8 000
23 350 – 23 590	12 100	33 850 – 34 090	7 900
23 600 – 23 840	12 000	34 100 – 34 340	7 800
23 850 – 24 090	11 900	34 350 – 34 590	7 700
24 100 – 24 340	11 800	34 600 – 34 840	7 600
24 350 – 24 590	11 700	34 850 – 35 090	7 500
24 600 – 24 840	11 600	35 100 – 35 340	7 400
24 850 – 25 090	11 500	35 350 – 35 590	7 300
25 100 – 25 340	11 400	35 600 – 35 840	7 200
25 350 – 25 590	11 300	35 850 – 36 090	7 100
25 600 – 25 840	11 200	36 100 – 36 340	7 000
25 850 – 26 090	11 100	36 350 – 36 590	6 900
26 100 – 26 340	11 000	36 600 – 36 840	6 800
26 350 – 26 590	10 900	36 850 – 37 090	6 700
26 600 – 26 840	10 800	37 100 – 37 340	6 600
26 850 – 27 090	10 700	37 350 – 37 590	6 500
27 100 – 27 340	10 600	37 600 – 37 840	6 400
27 350 – 27 590	10 500	37 850 – 38 090	6 300
27 600 – 27 840	10 400	38 100 – 38 340	6 200
27 850 – 28 090	10 300	38 350 – 38 590	6 100
28 100 – 28 340	10 200	38 600 – 38 840	6 000
28 350 – 28 590	10 100	38 850 – 39 090	5 900
28 600 – 28 840	10 000	39 100 – 39 340	5 800
28 850 – 29 090	9 900	39 350 – 39 590	5 700
29 100 – 29 340	9 800	39 600 – 39 840	5 600
29 350 – 29 590	9 700	39 850 – 40 090	5 500
29 600 – 29 840	9 600	40 100 – 40 340	5 400
29 850 – 30 090	9 500	40 350 – 40 590	5 300

³ Om den taxerade inkomsten understiger detta belopp beräknas avdraget till belopp som motsvarar skillnaden mellan den taxerade inkomsten och grundavdraget 6 000 kr.

Statligt taxerad inkomst, kr	Extra avdrag, kr	Statligt taxerad inkomst, kr	Extra avdrag, kr
40 600 –40 840	5 200	47 350 –47 590	2 500
40 850 –41 090	5 100	47 600 –47 840	2 400
41 100 –41 340	5 000	47 850 –48 090	2 300
41 350 –41 590	4 900	48 100 –48 340	2 200
41 600 –41 840	4 800	48 350 –48 590	2 100
41 850 –42 090	4 700	48 600 –48 840	2 000
42 100 –42 340	4 600	48 850 –49 090	1 900
42 350 –42 590	4 500	49 100 –49 340	1 800
42 600 –42 840	4 400	49 350 –39 590	1 700
42 850 –43 090	4 300	49 600 –49 840	1 600
43 100 –43 340	4 200	49 850 –50 090	1 500
43 350 –43 590	4 100	50 100 –50 340	1 400
43 600 –43 840	4 000	50 350 –50 590	1 300
43 850 –44 090	3 900	50 600 –50 840	1 200
44 100 –44 340	3 800	50 850 –51 090	1 100
44 350 –44 590	3 700	51 100 –51 340	1 000
44 600 –44 840	3 600	51 350 –51 590	900
44 850 –45 090	3 500	51 600 –51 840	800
45 100 –45 340	3 400	51 850 –52 090	700
45 350 –45 590	3 300	52 100 –52 340	600
45 600 –45 840	3 200	52 350 –52 590	500
45 850 –46 090	3 100	52 600 –52 840	400
46 100 –46 340	3 000	52 850 –53 090	300
46 350 –46 590	2 900	53 100 –53 340	200
46 600 –46 840	2 800	53 350 –53 590	100
46 850 –47 090	2 700	53 600 –	0
47 100 –47 340	2 600		

RSV Dt 1980:18
RSFS 1980:48

Riksskatteverkets anvisningar om avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga på grund av sjukdom m m;¹

RSV Dt
1980:19

utfärdade den 20 november 1980

RSFS 1980:49

1 Inledning

Om en persons skatteförmåga varit väsentligen nedsatt kan den taxerade inkomsten minskas med ett s k extra avdrag. Förutsättningen är att skatteförmågan varit väsentligen nedsatt till följd av t ex långvarig sjukdom, olyckshändelse, ålderdom eller underhållsskyldighet. Avdraget skall bestämmas efter omständigheterna i det enskilda fallet och får inte överstiga 10 000 kr (50 § 2 mom andra stycket kommunalskattelagen, KL).

Avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga kan även medges om den skattskyldiges inkomst, efter avdrag för skatt, understigit vad han kan anses ha behövt till underhåll för sig och sin familj (existensminimum). För rätt till avdrag krävs att skatteförmågan varit nedsatt till följd av bl a nedsatt arbetsförmåga, långvarig oförvårdad arbetslöshet eller stor försörjningsbörda (50 § 2 mom tredje stycket KL).

¹ Jfr RSFS 1979:59 RSV Dt 1979:21

RSV Dt 1980: 19
RSFS 1980: 49

Avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga i existensminimifallen bör bestämmas med ledning av RSVs anvisningar om normalbelopp för existensminimum. (RSV Du 1976:6 och 12 samt 1979:16 RSFS 1979:63).

För den som under beskattningsåret uppburit folkpension gäller särskilda bestämmelser om extra avdrag (50 § 2 mom fjärde stycket KL). Avdraget bör i dessa fall bestämmas med ledning av RSVs föreskrifter m m om avdrag för nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer. (RSFS 1980:48 RSV Dt 1980:18).

RSV har meddelat följande anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna vid beräkning av extra avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga på grund av sjukdom m m.

2 Grunderna för extra avdrag p g a sjukdom m m

En huvudprincip när det gäller inkomstbeskattningen är att skatt skall utgå efter förmåga. Till grund för beräkningen av en persons skatteförmåga ligger hans inkomst av olika förvärvsverksamheter. Avdrag medges i princip inte för personliga levnadskostnader. Bestämmelserna i 50 § 2 mom KL om avdrag på grund av nedsatt skatteförmåga är i viss mån att se som en korrigering då dessa beräkningar inte går att förena med kravet på en beskattning efter förmåga.

Skatteförmågan skall enligt lagtexten vara väsentligen nedsatt. Detta innebär att avdrag bör medges endast om den skattskyldige haft stora merkostnader för sjukdom m m som medfört att den ekonomiska situationen, dvs skatteförmågan, avsevärt avvikit från vad som annars skulle ha varit förhållandet. Avdrag kan därför inte medges endast för att inkomsten varit låg.

Att skatteförmågan skall bestämmas med utgångspunkt i den skattskyldiges ekonomiska förhållanden innebär bl a att hänsyn skall tas till både inkomst och förmögenhet, såväl skattepliktig som inte skattepliktig. För makar och andra sambeskattade personer sker bedömningen med hänsyn till deras gemensamma inkomst och förmögenhet.

Hänsyn skall vidare tas till om en persons nödvändiga kostnader för livsuppehållet m m på grund av nedsatta fysiska eller psykiska funktioner betydligt överstiger vad som annars är normalt. Det kan till exempel vara fråga om merutgifter på grund av att hjälp måste anlitas för den dagliga livsföringen, exempelvis för skötsel av hemmet under en längre tid eller att det finns behov av särskild tillsyn. Stora utgifter kan också föräntas av kostnader för speciell föda, medicinering, salvor, omläggning av bandage, särskild bostadsutrustning eller extra slitage av kläder, resor m m.

2.1 Olika slag av sjukdomar, handikapp m m

Den personkrets som omfattas av dessa anvisningar torde företrädesvis vara handikappade och personer med kroniska sjukdomar. Av gjorda undersökningar kan konstateras att för vissa grupper föreligger normalt merutgifter för sjukdom. Som *exempel* kan nämnas följande grupper av handikapp eller kroniska sjukdomar. Allergi, blödarsjuka, cerebral pares, celiaki, cystisk fibros, dermatitis herpetiformis, diabetes, dövhet (hörselskada), epilepsi, hjärt- och kärlsjukdomar, ileo- och colostomi-

opererade, lungsjukdomar, njursjukdomar, psoriasis, psykiska sjukdomar (utvecklingsstörning), reumatism, andra rörelsehinder (p g a MS, polio m m) och synskador.

Merutgifternas storlek går oftast inte att schablonmässigt ange. Detta beror på att utgifterna varierar såväl mellan som inom olika sjukdomsgrupper. Avdragsrätten blir alltså beroende av en bedömning i varje enskilt fall.

2.2 Sjukdomskostnader

Vid bedömningen av avdragsrätten bör beaktas samtliga utgifter som den skattskyldige haft p g a sjukdom. Utgifter för läkemedel, hjälpmedel, resor, kostnader för ledarhund etc medräknas endast till den del de inte ersätts av försäkringskassa eller på annat sätt, dvs endast nettokostnaden får beaktas.

Om den skattskyldige haft utgifter för sjukdom m m som inte till någon del ersätts av försäkringskassa eller annan myndighet bör fordras att det kan göras sannolikt att utgifterna varit nödvändiga. Detta kan ske genom intyg från läkare, kurator, socialassistent eller annan som är insatt i förhållandena.

Vårdgivare som uppstår vårdbidrag enligt 9 kap lagen (1962:381) om allmän försäkring kan regelmässigt anses ha betydande merutgifter.

Avdrag bör endast medges om utgifterna överstiger vad som kan betraktas som normala utgifter för läkarvård, medicin o d. Utgifter som understiger 300 kr per år bör därför inte beaktas i detta sammanhang.

2.3 Inkomster, ersättningar m m

Det extra avdragets storlek bör vid tillämpning av nedanstående avdragstabeller i första hand bedömas med utgångspunkt i dels den skattskyldiges till statlig inkomstskatt taxerade inkomst, dels det sammanlagda beloppet av merutgifter till följd av sjukdomen.

Den taxerade inkomsten kan frångås i vissa fall. Har den skattskyldige uppburit inte skattepliktiga ersättningar (t ex socialhjälp, kommunalt bostadstillägg, livränta eller näringshjälp) skall avdraget bestämmas som om dessa ersättningar utgjort skattepliktig inkomst. Detsamma gäller sådan inkomst som genom särskilt avtal är undantagen från beskattning här i landet (t ex Social Security). Däremot skall ersättningar som utgått för att direkt täcka vissa kostnader (t ex bidrag för ombyggnad av bostad) inte medräknas såsom inkomst. Häremot svarande utgifter skall inte heller beaktas. Allmänt barnbidrag anses inte som inkomst i detta sammanhang.

Om den taxerade inkomsten minskats genom avdrag, som inte utgör omkostnadsavdrag i egentlig mening (t ex frivilligt periodiskt understöd, pensionsförsäkring eller särskilt investeringsavdrag) bör ett motsvarande belopp tilläggas den taxerade inkomsten. Vidare bör den taxerade inkomsten frångås om den skattskyldige åtnjutit underskottsavdrag med inte obetydligt belopp och underskottet till huvudsaklig del får anses tillfälligt. Så kan vara fallet vid stora reparations- och underhållskostnader på jordbruksfastighet eller annan fastighet under något eller några år. Stora investeringskostnader i samband med start av t ex rörelse bör också föranleda jämkning.

RSV Dt 1980: 19
RSFS 1980: 49

RSV Dt 1980: 19
RSFS 1980: 49

3 Utredning om sjukdomskostnader m m

Som förut nämnts fordras i allmänhet att den skattskyldige kan göra sannolikt att han haft merutgifter för sjukdom. I fråga om gifta bör, om inte annat yrkas, avdraget beräknas på makarnas sammanlagda sjukdomskostnader och tillgodoföras den make som har den högsta inkomsten.

Som merutgift får i detta sammanhang även medräknas utgifter för sjukdomskostnader för omyndigt hemmavarande barn. Sådana utgifter för myndigt hemmavarande barn får beaktas i den mån barnet inte uppbär folkpension eller liknande ersättning. Därvid bör avdraget bestämmas med utgångspunkt i föräldrarnas och barnets gemensamma inkomst- och förmögenhetsförhållanden. Med barn avses i detta sammanhang inte sådant fosterbarn, för vilket särskild ersättning betalats ut från kommun eller annan myndighet.

3.1 Merutgifter p g a specialkost (diabetiker m fl)

Vissa personer är p g a sin sjukdom i behov av särskild kost. Detta medför att de får ökade utgifter för inköp av den särskilda kosten. Detta gäller exempelvis för den som är i behov av diabeteskost, proteinreducerad, laktosfri och glutenfri kost eller fettreducerad kost (tunntarmsopererad person). I sådana fall kan storleken av merutgifterna sällan anges.

Om den skattskyldige inte kan göra sannolikt hur stora utgifterna varit för särskild kosthållning bör vid tillämpning av nedanstående avdragstabeller merutgifterna normalt anses uppgå till

- 2 100 kr för diabetiker
- 500 kr för person som behöver proteinreducerad kost
- 1 200 kr för person som behöver laktosfri kost
- 1 900 kr för person som behöver glutenfri kost
- 4 200 kr för person som behöver fettreducerad kost.

Har handikappersättning eller annan skattefri ersättning betalats ut för att täcka merutgifterna för den särskilda kosthållningen får avdrag inte medges för dessa kostnader.

4. Beräkning av avdragets storlek

Följande tabeller kan tjäna till ledning vid beräkning av storleken av det extra avdraget till följd av merutgifter för sjukdom. För att undvika alltför stora tröskeeffekter bör vid tillämpning av dessa normer en viss jämkning ske för de fall inkomsten ligger i anslutning till nedanstående inkomstgränser.

4.1 Tabeller för beräkning av normalavdrag

Ensamstående skattskyldig

Om inkomsten uppgår till	Extra avdrag medges normalt med belopp motsvarande
högst 30 000 kr	2 ggr beräknade merutgifter

mer än 30 000 kr men högst 40 000 kr	beräknade merutgifter
mer än 40 000 kr men högst 45 000 kr	hälften av beräknade merutgifter
över 45 000 kr	hälften av den del av beräknade merutgifter som överstiger 1/20 av inkomsten

Gift skattskyldig

Om makarnas sammanlagda inkomster uppgår till	Extra avdrag medges normalt med belopp motsvarande
högst 50 000 kr	2 ggr beräknade merutgifter
mer än 50 000 kr men högst 60 000 kr	beräknade merutgifter
mer än 60 000 kr men högst 70 000 kr	hälften av beräknade merutgifter
över 70 000 kr	hälften av den del av beräknade merutgifter som överstiger 1/20 av inkomsten

Som gifta räknas också sammanboende, som tidigare varit gifta med varandra, samt sammanboende, som har eller har haft gemensamt barn.

Om den skattskyldige haft hemmavarande barn under 16 år bör ovan angivna *inkomstgränser* i resp tabell ökas med 6 000 kr för varje sådant barn. När avdrag medges för merutgifter som överstiger 1/20 av inkomsten får avdraget beräknas efter inkomsten minskad med 6 000 kr för varje barn.

Förmögenhet bör beaktas i överensstämmelse med vad som sägs i RSVs föreskrifter m m om avdrag för nedsatt skatteförmåga för folkpensionärer. RSFS 1980:48 RSV Dt 1980:18.

5. Exempel

1) En gift diabetiker med synskador har en till statlig inkomstskatt taxerad inkomst på 60 000 kr. Makens taxerade inkomst uppgår till 11 000 kr. Makarna har två minderåriga hemmavarande barn. Makarna har under året uppburit 5 000 kr i bostadstillägg samt livränta med 3 000 kr. Makarnas sammanlagda inkomster uppgår således till 79 000 kr. Merutgifterna för speciell kosthållning bör, om inte annat kan visas, enligt anvisningarna uppskattas till 2 100 kr. Övriga merutgifter uppgår till 2 500 kr. I detta fall bör, sedan hänsyn tagits till antalet barn, det extra avdraget enligt tabellen bestämmas till ett belopp motsvarande hälften av merutgifterna, dvs 2 300 kr.

2) Makar, vars sammanlagda taxerade inkomster uppgår till 80 000 kr, har under året haft merutgifter för sjukdom för ett hemmavarande handikappat barn på sammanlagt 10 000 kr. Makarna, som inte har några fler hemmavarande barn, har inte uppburit annan ersättning under året men deras förmögenhet uppgår till 108 000 kr. Enligt ovanstående tabell bör avdraget beräknas på följande sätt:

$$1/2 (10\,000 \cdot 1/20 \times 74\,000 = 3\,150 \text{ kr.})$$

RSV Dt 1980: 19
RSFS 1980: 49

Detta belopp bör dock med hänsyn till förmögenhetsinnehavet reduceras med 60 %, dvs med 1 890 kr. Avdraget bör således bestämmas till 1 300 kr.

Dessa anvisningar tillämpas fr o m 1981 års taxering.

RSV Dt
1980: 20
RSFS 1980:50

Riksskatteverkets föreskrifter m m om beräkning av avdrag för framtida utgifter för hantering av utbränt kärnbränsle o d;¹

utfärdade den 20 november 1980.

Enligt anvisningspunkten 1.b. till 41 § kommunalskattelagen får företag som driver kärnkraftanläggning avdrag för belopp som i räkenskaperna avsätts för att täcka företagets framtida utgifter för hantering av utbränt kärnbränsle, radioaktivt avfall o d. Även företag som mot förskottsbetaling åtagit sig att svara för utgifter av angivet slag är berättigade till sådant avdrag.

Avdraget skall öppet redovisas i räkenskaperna. Medgivet avdrag skall återföras till beskattning nästföljande beskattningsår.

Regeringen har bemyndigat RSV att utfärda verkställighetsföreskrifter.²

RSV har vid sammanträde den 20 november 1980 beslutat meddela följande föreskrifter för beräkning av avdragsgill avsättning för framtida utgifter för hantering av utbränt kärnbränsle, radioaktivt avfall o d.

► Avdraget får inte överstiga 10 kr per kärnkraftproducerad MWh som är intäktsredovisad under beskattningsåret eller tidigare. ◀

Dessa föreskrifter m m tillämpas vid 1981 års taxering.

¹ Jfr RSFS 1979:74 RSV Dt 1979:26

² SFS 1979:27

RSV Dt
1980:21

Riksskatteverkets anvisningar för värdering av förmån av fri respektive subventionerad lunch vid inkomst av tjänst;

RSFS 1980:52 utfärdade den 16 oktober 1980.

RSV har den 16 oktober 1980 beslutat meddela följande anvisningar att gälla fr o m inkomståret 1981¹

1 Allmänt om skatteplikten

Förmån av fri lunch räknas till den grupp av naturaförmåner, som alltid är skattepliktig.² Förmån av subventionerad lunch tillhör däremot den grupp av naturaförmåner, som blir skattepliktig först då det sammanlag-

¹ Jfr RSFS 1979:54 RSV Dt 1979:17

² Se RSFS 1980:38 RSV Dt 1980:16 punkt 2.3

da värdet överstiger 600 kr.³ Denna gräns gäller det sammanlagda värdet av samtliga förmåner inom denna grupp, som lämnats av en och samma arbets- eller uppdragsgivare samt av personalstiftelse som tillhör arbetsgivaren. Om förmånerna erhålls under endast en del av året blir skattepliktsgränsen i motsvarande mån lägre.

Om förmånen av helt fri respektive subventionerad kost tillhandahålls i arbetsgivaren tillhöriga personalutrymmen av egen personal eller genom arbetsgivarens försorg av utomstående restauratör, har för den skattemässiga bedömningen inte någon betydelse. Detta innebär bl a att storleken av arbetsgivarens kostnader för förmånen i normalfallet saknar betydelse för förmånstagarens beskattning.

Anvisningarna får tillämpas även om förmånen lämnas i form av kuponger, som gäller som betalningsmedel för lunch hos arbetsgivaren eller hos ett eller flera restaurangföretag eller liknande företag. Om kupongerna kan användas som betalningsmedel för lunch hos ett mycket stort antal företag gäller de värderingsregler som anges nedan vid punkt 3 endast under förutsättning att det sammanlagda kupongvärdet per arbetsdag för mottagaren inte överstiger 17 kr.

Vidare förutsätts att kupongerna utnyttjas under arbetsdagen eller i omedelbar anslutning till arbetstidens förläggning. Detta innebär bl a att kupongerna i normalfallet kan utnyttjas endast under lunchtid. Vidare får kupongerna inte bytas mot kontanter. Om kupongerna inte kan utnyttjas vissa dagar eller under viss period (t ex vid sjukdom, vid deltagande i internatkurser, vid tjänsteresor i in- eller utlandet) bör för dessa dagar kupongerna antingen återlämnas eller "kvittas" mot kuponger för senare period. Detta förfaringsätt behöver dock inte ske om antalet sådana dagar under året är obetydligt (ca 20 dagar). Om kupongerna används på annat sätt eller om värdet av lämnade kuponger överstiger ovan angivet belopp är dessa närmast att anse som en form av kontant löneförmån. Värderingen får i så fall ske i enlighet med vad som gäller för sådana förmåner.

2 Värdering av förmån av helt fri lunch

Värdet av förmån av fri lunch kan i normalfallet beräknas med ledning av det i källskattetabellerna angivna beloppet för värdet av fri lunch (ett mål om dagen).

För inkomståret 1981 är detta värde 2 640 kr vilket motsvarar ca 220 kostdagar. Om antalet kostdagar är betydligt fler eller färre bör i stället förmånen beräknas med ledning av faktiskt antal kostdagar och det i källskattetabellerna angivna värdet för fri kost, ett mål om dagen, vid korttidsanställning. För inkomståret 1981 är detta värde 11:60 kr.

De värden för helt fri lunch som skall tillämpas vid 1982 års taxering meddelas först i samband med att de skänsanvisningarna fastställs av RSV i början av november under inkomståret.

De värden för helt fri kost som anges i länsanvisningarna avser kost av normal beskaffenhet. Om förmånen väsentligt avviker från sådan kost bör värdet av förmånen beräknas på annat sätt, exempelvis genom skälig ändring av nämnda värden.

³ Se RSFS 1980:38 RSV Dt 1980:16 punkt 2.2.

RSV Dt 1980:21
RSFS 1980:52

3 Värdering av förmån av subventionerad lunch

Förmån av subventionerad lunch föreligger om den del av lunchkostnaden som förmånshavaren själv betalar understiger det skattepliktiga värdet av helt fri lunch. Detta värde anges i källskattetabellerna och är för inkomståret 1981 11:60 kr. Det skattemässiga värdet av förmånen är således skillnaden mellan det skattepliktiga värdet av helt fri lunch och vad som erlagts för förmånen under det antal dagar förmånen utnyttjats eller kunnat utnyttjas. Om det sammanlagda värdet av subventionerade luncher under inkomståret tillsammans med övriga förmåner av hithörande slag inte överstiger 600 kr för helt år räknat är förmånerna skattefria.

Exempel

Beräkning av skattemässigt förmånsvärde av förmån av subventionerad lunch vid inkomst av tjänst.

Skattepliktigt värde för fri lunch	11:60
Avgår: Belopp som betalas av den anställde för lunchen	8:90
	<hr/>
Skattemässigt förmånsvärde per lunch	2:70

Om den anställde inte har andra förmåner är förmånen av subventionerad lunch skattefria om den inte kunnat utnyttjas mer än 222 dagar

$$\left(= \frac{600}{2:70} \right)$$

Det angivna sättet för att beräkna förmån av subventionerad lunch gäller under förutsättning att lunchen är av normal beskaffenhet. För denna bedömning kan som jämförelse tjäna sådana luncher som serveras i större personalmatsalar.

Dessa anvisningar tillämpas fr o m 1982 års taxering

RSV Dt
1980:22

RSFS 1980:53

Riksskatteverkets information om värdesättningen vid inkomsttaxeringen av lager m m hos byggnadsföretag, värme- och sanitetsinstallations- företag m fl;

utfärdad den 20 november 1980.

RSV beslutade 1975¹ om nya regler beträffande värdesättningen vid inkomsttaxeringen av lager m m hos byggnadsföretag, värme- och sanitetsinstallationsföretag m fl. Enligt punkt 4 i övergångsreglerna fick de äldre reglerna tillämpas vid 1977–1979 års taxeringar.

RSV beslutade 1979² att punkt 4 i övergångsreglerna skulle gälla även vid 1980 års taxering.

RSV har vid sammanträde den 20 november 1980 beslutat att inte ytterligare förlänga giltighetstiden för punkt 4 i övergångsreglerna.

¹ RSV Dt 1975:23

² RSFS 1979:75 RSV Dt 1979:28

**Riksskatteverkets föreskrifter
om beräkning av produktionskostnaden för djur
på jordbruksfastighet eller i renskötselrörelse;**

utfärdade den 20 november 1980

**RSV Dt
1980:23**

RSFS 1980:54

Lager av djur på jordbruksfastighet eller i renskötselrörelse får inte tas upp till lägre belopp än 40 % av den genomsnittliga produktionskostnaden (punkt 2 av anvisningarna till 41 § KL).

För 1981 års taxering fastställer RSV produktionskostnaden till belopp, som framgår av bilaga 1. Beloppen tillämpas således i fråga om beskattningsår, som gått till ända någon gång under tiden den 1 mars 1980—28 februari 1981.

Har produktionskostnaden inte fastställts (t ex i fråga om särskilt dyrbara avelsdjur) får djuret tas upp till lägst 40 % av det lägsta av anskaffningsvärdet och allmänna saluvärdet.

Under en övergångsperiod efter byte av redovisningsmetod avseende inkomst av jordbruksfastighet får annan värdering ske i fråga om omsättningsdjur.

Bestämmelserna härom gäller för de första tre beskattningsåren efter övergången från kontantprincipen till bokföringsmässig redovisning (20 § ikraftträdandelagen, 1972:472). Vid utgången av dessa beskattningsår får andra djur än stamdjur tas upp till lägre belopp än 40 % av de produktionskostnader som anges i bilaga 1, nämligen

för det första beskattningsåret: 10 %

för det andra beskattningsåret: 20 %

för det tredje beskattningsåret: 30 %.

Dessa föreskrifter tillämpas vid 1981 års taxering.

Bilaga 1

Djur på jordbruksfastighet

(I beloppen har mervärdeskatt inte inräknats. Beloppen tillämpas även av den som inte är redovisningsskyldig för mervärdeskatt.)

Hästar

(Ej tävlings- eller ridhästar)

Draghästar

Produktionskostnad per djur vid olika ålder

Yngre hästar (4—15 år) produktionskostnad, kr	Äldre hästar (över 15 år) produktionskostnad, kr
3 600	2 800

RSV Dt 1980:23
RSFS 1980:54

Unghästar

Ålderclass eller motsvarande	Produktionskostnad, kr
Föl	1 200
Ett-åringar	1 800
Två-åringar	2 800
Tre-åringar	3 400

Nötkreatur

Mjölkkor, dikor, amkor

Produktionskostnad per djur vid olika levande vikt

Levande vikt, kg	Produktionskostnad, kr
400	2 500
500	2 800
600	3 200
700	3 600

Ungnöt

Kvigor och kvigkalvar

Åldersklass	Produktionskostnad, kr
Över 2 år	2 800
1–2 år	2 000
Under 1 år	1 000

Gödnöt

Produktionskostnaden för gödnöt beräknas till 6:50 kr per kg levande vikt.

Svin

Avelssvin

Produktionskostnaden för galtar och suggor (gyltor) beräknas till 1 100 kr per djur.

Smågrisar och gödsvin

Produktionskostnad per djur efter åldersklass

Ålderclass	Produktionskostnad, kr
Smågrisar under 2 mån	150
Gödsvin 2–4 mån	250
Gödsvin 4–6 mån	400
Gödsvin över 6 mån	500

Får

RSV Dt 1980:23

Baggar och tackor

RSFS 1980:54

Produktionskostnad per djur vid olika levande vikt

Levande vikt, kg	Produktionskostnad, kr
30	200
50	250
70	300
90	350

Höns

Produktionskostnaden för höns beräknas till 2:50 kr per styck.

Djur i renskötselrörelse

(I beloppen har mervärdeskatt inte inräknats. Beloppen tillämpas även av den som inte är redovisningsskyldig för mervärdeskatt.)

Renar

Produktionskostnad per djur

Produktionskostnad, kr	
Vuxen hanren	420
Vuxen honren	450
Renkalv	220

**Riksskatteverkets anvisningar
om avdrag för ökade levnadskostnader för
yrkesfiskare m m;¹**RSV Dt
1980:24

utfärdade den 20 november 1980.

RSFS 1980:55

RSV har beslutat meddela följande anvisningar beträffande tillämpningen av punkt 19 av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen (KL) — SFS 1974:294 — angående yrkesfiskares rätt till avdrag för ökning i levnadskostnaden vid fiske utom hemorten.

Yrkesfiskare har rätt till avdrag för ökade levnadskostnader vid fiske utom hemorten. Som bortovaro från hemorten räknas inte vistelse vid hemmahamn. Med yrkesfiskare förstås fiskare som under hela eller del av året har fisket som enda yrke eller huvudycke. I avdragsbelopp för ökade levnadskostnader får inräknas endast merkostnader för mat och diverse småutgifter. Avdrag medges endast yrkesfiskare som företagit fiskeresor som medfört en bortovaro från hemorten med mer än tio timmar. Avdraget bör som regel medges med ett schablonmässigt fastställt belopp avseende fiskeresor som medfört bortovaro från hemorten

¹ Jfr RSFS 1979:57 RSV Dt 1979:19

RSV Dt 1980:24
RSFS 1980:55

med mer än tio timmar (s k hemmafiskedagar) resp mer än ett dygn (s k havsfiskedagar).

För kalenderåret 1980 har dessa schablonbelopp fastställts till 2 500 kr för s k hemmafiske resp 5 000 kr för s k havsfiske för helt år räknat. Schablonbeloppet kan frångås exempelvis om det visas att den faktiska ökningen i levnadskostnaden varit avsevärt högre. Yrkas högre avdrag bör uppgifterna om exempelvis antalet fiskedagar kunna styrkas genom förda anteckningar eller på annat sätt.

Vidare bör jämkning ske om antalet fiskedagar understiger 125 eller överstiger 175 eller om såväl s k hemmafiskeresor som s k havsfiskeresor företagits.

Följande bör därvid iakttas vid sådan jämkning.

a) Om antalet s k havsfiskedagar eller om totala antalet fiskedagar, dvs såväl hemmafiske- som havsfiskedagar, understiger 125, bör alltid avdraget beräknas med utgångspunkt från schablonbeloppet för s k hemmafiske, dvs 2 500 kr. Detta belopp bör ökas med 17 kr/dag för varje havsfiskeresor som fiskaren företagit. Vidare bör beloppet minskas, om totala antalet fiskedagar understiger 125 dagar, med 20 kr för varje underskjutande fiskedag.

b) Överstiger antalet fiskedagar 175 ökas schablonbeloppen 2 500 kr och 5 000 kr med 17 resp 33 kr för varje överskjutande fiskedag.

Yrkesfiskare bör normalt medges avdrag för kostnad för skyddskläder med 300 kr.

Dessa anvisningar tillämpas fr o m 1981 års taxering.

RSV Dt
1980:25
RSFS 1980:56

Riksskatteverkets anvisningar m m om normalavdrag vid beskattning avseende ersättning för vård i enskilt familjehem;¹

utfärdade den 20 novmeber 1980.

1 Allmänt

Kostnadsersättning, som stat och kommun lämnar för vård av person i enskilt familjehem, är inte skattepliktig intäkt — 32 § 3 mom kommunalskattelagen (KL). Avdrag medges inte för kostnader, som kostnadsersättningen är avsedd att täcka, även om kostnaden i något fall skulle överstiga ersättningen.

Av förarbetena till denna lagstiftning framgår att en förutsättning för skattefriheten är att kostnadsersättningen grundar sig på centralt fastställda rekommendationer.

Landstingsförbundet har lämnat särskilda rekommendationer för er-
¹Jfr RSFS 1979:53 RSV Dt 1979:16

sättning för vård av psykiskt utvecklingsstörda, rörelsehindrade och hörselskadade.

RSV Dt 1980:25
RSFS 1980:56

För s k kontrollerad familjevård finns f n inga särskilda rekommendationer.

I avvaktan på att de utbetalande myndigheterna följer centralt utfärdade rekommendationer om ersättning för vård i enskilt familjehem och tillämpar ett system med fördelning av ersättningen på en arvodesdel och en omkostnadsdel har RSV beslutat meddela anvisningar enligt punkterna 2—4.

2 Vård av psykiskt utvecklingsstörda, rörelsehindrade och hörselskadade, som vistats i annat enskilt hem än det egna

Enligt uppgift från landstingsförbundet är det endast ett fåtal landsting som ännu inte tillämpar förbundets rekommendationer om normer för ersättning till enskilda familjehem.

Rekommendationerna innebär bl a att ersättning lämnas till vårdgivare i form av en omkostnads- och en arvodesdel.

Kostnadsersättningen är inte skattepliktig intäkt. Arvodesdelen däremot är skattepliktig.

I de fall ersättningen inte alls eller endast i vissa delar grundar sig på landstingsförbundets rekommendationer, är denna i sin helhet skattepliktig.

Särskild kostnadsersättning för exempelvis läkarvård, tandläkarvård och resor i samband därmed, fickpengar eller för särskild utrustning är inte skattepliktig. Avdrag för motsvarande kostnader medges inte.

Som skäligt omkostnadsavdrag (normalavdrag) har RSV fastställt ett belopp av 38 kr per dygn för person under 12 år som erhåller vård. För äldre personer är normalavdraget 46 kr per dygn. Är ersättningen lägre än normalavdraget bör avdrag i regel medges med belopp motsvarande ersättningen.

Föreligger särskilda omständigheter kan avdrag medges med *högre* belopp än normalavdraget. Sådana särskilda omständigheter kan anses föreligga om vården medfört onormalt stora kostnader såsom för inköp av och slitage på inventarier och utrustning i hemmet. För att avdrag skall medges med högre belopp än normalavdragen bör krävas att de för bedömningen avgörande omständigheterna anges särskilt.

3 S k kontrollerad familjevård

Ersättning för vård av psykiskt sjuka personer, s k kontrollerad familjevård, är i sin helhet skattepliktig.

För att uppnå likformighet vid bedömningen av vad som kan anses vara skäligt kostnadsavdrag har RSV fastställt normalavdraget till 46 kr per patient och dygn om vårdgivaren har högst fem patienter i sitt hushåll. Uppgår antalet patienter till fler än fem bör i regel verksamheten betraktas som rörelse. Är ersättningen lägre än normalavdraget bör avdrag medges motsvarande ersättningen.

Utöver normalavdragen medges avdrag för styrkt kostnad för vårdnadsvikarie.

Normalavdraget är avsett att täcka kostnader för mat, bostad, s k

RSV Dt 1980:25
RSFS 1980:56

flitpengar samt del i gemensam konsumtion såsom hygienartiklar, tvättmedel, linne, porslin, tidningar, resor o d.

Föreligger särskilda omständigheter, exempelvis om vården avsett patienter som även haft fysiska eller sociala handikapp och detta medfört onormalt höga kostnader, kan avdrag medges med högre belopp än normalavdragen. För att avdrag skall medges med högre belopp än normalavdragen bör krävas att de för bedömningen avgörande omständigheterna särskilt anges.

Vid *vård i jordbrukarhem* bör ersättningen inte redovisas som inkomst i förvärvskällan jordbruksfastighet utan som inkomst av tjänst eller rörelse. Däremot skall vårdgivaren som förmånsvärde i jordbruksbilagan redovisa värdet av rum som disponeras av patienten samt värdet av de produkter från egendomen som förbrukats av patienten. Avdrag för kost får inte ske såsom för kost åt anställd personal.

Vad nu sagts tillämpas inte i sådana fall där jordbrukaren yrkar avdrag för lön och kost till patienten, därför att denne utfört arbete åt jordbrukaren i en omfattning, som i huvudsak motsvarar arbetsprestationer från i annan ordning anställd arbetskraft. I sådana fall skall vårdersättning redovisas som inkomst av jordbruksfastighet. Lön och kost åt patienten behandlas i beskattningshänseende på samma sätt som lön och kost till andra i jordbruket anställda.

4 Uppgiftsskyldighet

Myndigheter, som tillämpar centralt fastställda rekommendationer, skall på kontrolluppgiften redovisa utbetalt arvode.

Under särskilda upplysningar på kontrolluppgiften bör anges att arvodet avser vård av handikappat barn samt att kostnadsersättning utbetalats enligt landstingsförbundets rekommendationer.

Myndigheter, som inte tillämpar eller endast delvis tillämpar centralt fastställda rekommendationer, skall redovisa den utbetalade sammanlagda ersättningen på kontrolluppgiften med undantag av särskild kostnadsersättning.

Under särskilda upplysningar på kontrolluppgiften bör anges att ersättningen avser vård av handikappat barn eller person i sk kontrollerad familjevård.

För den grupp där centrala rekommendationer finns bör det även framgå av kontrolluppgiften att dessa rekommendationer inte följts.

Dessa anvisningar tillämpas vid 1981 års taxering

RSV Dt
1980:26

Riksskatteverkets föreskrifter om avdrag för kostnader för skyddsutrustning och arbetskläder;¹

RSFS 1980:57

utfärdade den 20 november 1980.

I punkt 5 av anvisningarna till 33 § kommunalskattelagen (KL) regleras avdragsrätten för kostnad för skyddsutrustning och arbetskläder. Avdragsrätten är begränsad till att avse 1979–1981 års taxeringar.

¹ Jfr RSFS 1979:62 RSV Dt 1979:24

Avdrag medges för faktiska kostnader för skyddsutrustning och skyddskläder, som varit nödvändiga för att fullgöra arbetet. Med skyddsutrustning avses bl a hjälm, skyddsglasögon, hörselskydd och skodon med stålhatta, medan skyddskläder skall ha särskilda skyddsegenskaper mot frätande ämnen, mekaniska skador eller mot väta, värme eller kyla som i huvudsak har andra orsaker än klimatförhållandena. Denna typ av skyddsutrustning används av bl a fiskare, gruvarbetare och kylhusarbetare.

Sådana skattskyldiga som på grund av särskilt stort klädslitage haft inte oväsentliga kostnader utöver det normala för andra arbetskläder än sådana som angetts ovan, medges avdrag enligt schablon med 300 kr.

Genom bestämmelsernas placering under 33 § KL har rätten till schablonavdrag förbehållits de skattskyldiga som haft anställningsinkomst.

Bortsett från skyddskläder och skyddsutrustning, utgör kostnad för arbetskläder i princip en inte avdragsgill levnadskostnad. Den schabloniserade avdragsrätten avser dock att kompensera sådana yrkesgrupper som på grund av arbetets beskaffenhet vållats kostnader för arbetskläder, vilka i inte oväsentlig mån överstiger vad som annars är att anse som normalt. De som därvid åsyftas är endast arbetstagare som regelmässigt har tyngre kroppsarbete med avsevärt större klädslitage än andra yrkesgrupper och som därmed också fått vidkännas påtagliga merkostnader för arbetskläder.

Det ankommer på RSV att genom föreskrifter ange vilka yrkesgrupper som kan anses ha haft inte oväsentliga merkostnader utöver det normala för andra arbetskläder än skyddsutrustning och skyddskläder. De arbetstagare som tillhör någon av de yrkesgrupper som står upptagna i förteckningen, kan typiskt sett anses ha haft så stora klädkostnader som bör medföra avdragsrätt och de behöver därför på anmodan bara styrka att de haft klädkostnader som inte understiger det yrkade avdraget.

Bedömningen om en skattskyldig tillhör någon av yrkesgrupperna i förteckningen skall grundas på hans faktiska arbetsuppgifter under beskattningsåret. Han bör därför ange i deklARATIONEN vari dessa består. För att någon skall kunna sägas tillhöra en viss yrkesgrupp krävs vidare, att vederbörande huvudsakligen varit sysselsatt med sådana arbetsuppgifter som medlemmar av den aktuella yrkesgruppen normalt utför.

RSV har vid sammanträde den 20 november 1980 beslutat att följande yrkesgrupper vid 1981 års taxering kan anses ha haft kostnader som berättigar till avdrag enligt schablon;

betongarbetare (inkl armerare)
byggnadsmålare
byggnadsträarbetare
diamantborrare
fräsare
gasskärare
gjuteriarbetare
industrismörjare
industriugnskötare
installationselektriker inom nybyggnation

RSV Dt 1980:26
RSFS 1980:57

järnbruksarbetare
maskinreparatör inom industrin
murare
plåtslagare
rörmontör
skogsarbetare
skorstensfejare
smidesarbetare
stenbrotsarbetare, stenhuggare, stensågare
stålkonstruktionsmontörer
stuvare
svarvare
svetsare
arbetare som har direktkontakt med kemikalier eller frätande ämnen.

Även andra arbetstagare än de som återfinns i förteckningen kan vara berättigade till avdrag. Förutsättningen är att de på anmodan kan styrka att de haft inte oväsentliga kostnader utöver det normala för arbetskläder, beroende på att kläderna på grund av arbetets beskaffenhet utsätts för starkt slitage, kraftig nedsmutsning eller annars förbrukas osedvanligt snabbt. Sådana kostnader skall anses föreligga om de uppgår till minst 800 kr och avser utgifter för typiska arbetskläder.

Avdrag för kostnad för andra arbetskläder kan medges med högst 300 kr för helt år räknat. Om arbetstiden som avdraget avser varit väsentligt mindre än ett år bör avdraget jämkas. Jämkningsen bör ske endast om arbetstiden understigit nio månader.

En tämligen restriktiv tillämpning bör iaktas när det gäller avdragsyrkanden från skattskyldiga som hör till en yrkesgrupp vilken inte finns medtagen i ovanstående förteckning. Avdrag skall inte medges om arbetsgivaren tillhandahåller arbetskläder eller på annat sätt bestrider kostnaderna för dessa. Därför torde stats- och kommunalanställda endast undantagsvis vara berättigade till avdraget.

Åtskilliga kategorier arbetstagare faller utanför avdragsrättens omfattning. Hit hör kontorspersonal, sjukhuspersonal, butiksanställda, lagerarbetare samt personal inom hotell- och restaurangnäringarna eller inom andra serviceyrken. Gemensamt för dessa grupper är att de arbetskläder som använts utgörs av skyddsrockar eller överdragskläder utan speciella egenskaper och att bärarens arbete inte kan sägas vara sådant att kläderna utsätts för ett onormalt slitage, som medför påtagliga merkostnader. Klädkostnaderna är alltså inte avdragsgilla. Däremot beskattas inte arbetstagarna om arbetsgivaren tillhandahåller skyddsrockar eller liknande kostnadsfritt — detta bör alltjämt anses vara en skattefri förmån av mindre värde.

Avdrag medges ej heller sådana anställda som genom att använda särskilda arbetskläder gör en motsvarande besparing av de privata klädkostnaderna, typ frack, smoking eller uniform i tjänsten.

Dessa föreskrifter tillämpas vid 1981 års taxering.

Riksskatteverkets anvisningar om avdrag för representationskostnader för kalenderåret 1981;¹

RSV Dt
1980:27

RSFS 1980:61

utfärdade den 18 december 1980

Reglerna om avdrag för kostnader för representation har ändrats genom lagstiftning hösten 1980². Denna lagstiftning föranleder vissa ändringar av riksskatteverkets anvisningar om avdrag för kostnad för representation och liknande ändamål¹. Ändringarna innebär också en justering av de prisramar som gäller för avdrag.

Under punkt A nedan lämnas information i korthet om de ändrade reglerna. Under punkt B anges den ändrade lydelsen av anvisningarna, till den del de påverkas av den nya lagstiftningen m m. Den fullständiga texten till de anvisningar som gäller till utgången av kalenderåret 1980 finns i riksskatteverkets särtryck RSV 3210.

A Information om de ändrade reglerna

- 1) Avdrag för representation utom hemmet bör medges
 - för *lunch* med högst 100 kr per person
 - för *middag* eller *supé* med högst 160 kr per person.

Beloppen gäller för representation som utövas efter utgången av kalenderåret 1980. Liksom tidigare avser beloppen pris inklusive serveringsavgift men exklusive mervärdeskatt.

- 2) De ovan angivna prisramarna bör tillämpas även i de fall då representationen riktas mot företag i annat nordiskt land än Sverige.
- 3) Genom en ändring i anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen medges inte i något fall avdrag för utgifter för spritdrycker och vin. Detta gäller även vid representation mot utländska affärsförbindelser. Beteckningarna spritdrycker och vin har i detta sammanhang samma betydelse som i lagen (1977:292) om tillverkning av drycker m m. Maltdrycker omfattas inte av avdragsförbudet.
- 4) Den slojade avdragsrätten för spritdrycker och vin har föranlett en utvidgning av företagens uppgiftsskyldighet i fråga om representation. En kompletterande bestämmelse har införts i 25 a § taxeringslagen med den innebörden, att kostnader för spritdrycker och vin skall — trots att kostnaderna inte är avdragsgilla vid inkomstberäkningen — anges särskilt. Uppgifterna redovisas på blankett R 32.

För att den skattskyldige skall kunna uppfylla sin uppgiftsskyldighet krävs att räkenskapsunderlaget innehåller uttryckliga uppgifter om i

¹ Jfr RN 1971:5.1 och RSFS 1979:60 RSV Dt 1979:22. Dessa anvisningar har sammanförts i riksskatteverkets särtryck RSV 3210.

² SFS 1980:1076—1077, Prop 1980/81:68, SkU 1980/81:18.

RSV Dt 1980:27
RSFS 1980:61

vad mån spritdrycker och vin förekommer. Av restaurangnotor och liknande verifikationer bör således framgå hur stor del av kostnaderna som avser spritdrycker och vin.

B Ändrade anvisningar om avdrag för representationskostnader

RSV har den 18 december 1980 beslutat ändra anvisningarna om avdrag för representation och liknande ändamål enligt följande.¹

I Allmänna synpunkter

Till nuvarande anvisningstext under denna rubrik skall fogas ett nytt stycke med följande lydelse.

Enligt anvisningarna till 20 § kommunalskattelagen medges inte i något fall avdrag för utgifter för spritdrycker och vin. Detta gäller även vid representation mot utländska affärsförbindelser. Beteckningarna spritdrycker och vin har i detta sammanhang samma betydelse som i lagen (1977:292) om tillverkning av drycker m m. Malt-drycker omfattas inte av avdragsförbudet.

II Representation i samband med affärsförhandlingar och liknande

Femte stycket a)–b), sjunde och nionde styckena under denna rubrik skall ha följande lydelse.

Femte stycket a)–b)

- a) för representation utom hemmet i form av *middag* eller *supé* bör avdrag medges med högst 160 kr per person;
- b) för representation utom hemmet i form av *lunch* bör avdrag medges med högst 100 kr per person.

Sjunde stycket

För den som *inte* är redovisningsskyldig enligt lagen om mervärdesskatt utgör prisramarna 160 resp 100 kr ökat med beloppet för mervärdesskatt.

Nionde stycket

De ovan angivna prisramarna bör tillämpas även i de fall då representationen riktas mot företag i annat nordiskt land än Sverige. I de fall representationen riktas mot i utlandet bosatt person, som besöker Sverige i egenskap av representant för ett utomnordiskt företag, kan ett rimligt överskridande av prisramarna godtas. Detta gäller även för representationskostnader avseende anhöriga till de av förhandlingarna direkt berörda personerna.

¹ Jfr RN 1971:5.1 och RSFS 1979:60 RSV Dt 1979:22. Dessa anvisningar har sammanförts i riksskatteverkets särtryck RSV 3210.

V Representation i form av gåvor

RSV Dt 1980:27
RSFS 1980:61

Femte stycket under denna rubrik skall ha följande lydelse.

Kostnad för gåvor av sådana konsumtionsvaror, som inte har samband med givarens verksamhet, bör inte i något fall anses som en vid taxeringen avdragsgill utgift.

VI Utredning och bevisning

Till nuvarande anvisningstext under denna rubrik skall fogas två nya stycken med följande lydelse.

Enligt 25 a § taxeringslagen är skattskyldig, som gjort avdrag för kostnader för representation och liknande ändamål, skyldig att i deklaration särskilt redovisa kostnader för spritdrycker och vin trots att dessa kostnader inte är avdragsgilla. Uppgifterna redovisas på blankett R 32.

För att den skattskyldige skall kunna uppfylla sin uppgiftsskyldighet krävs att räkenskapsunderlaget innehåller uttryckliga uppgifter om i vad mån spritdrycker och vin förekommer. Av restaurangnotor och liknande verifikationer bör således framgå hur stor del av kostnaderna som avser spritdrycker och vin.

Dessa anvisningar tillämpas i fråga om sådan representation o d som utövas efter utgången av kalenderåret 1980.

Riksskatteverkets anvisningar om beskattningsfrågor i samband med överlåtelse av aktier i Gränges Aktiebolag till Aktiebolaget Electro- lux (apportemission);

RSV Dt
1980:28
RSFS 1980:66

utfärdade den 18 december 1980.

Vid sammanträde den 18 december 1980 har RSV med stöd av 3 § instruktionen (1970:752) för riksskatteverket beslutat meddela följande anvisningar till ledning för taxeringsmyndigheterna. Anvisningarna tillämpas fr o m 1981 års taxering vid realisationsvinstbeskattningen beträffande överlåtelse av aktier i Gränges Aktiebolag till Electrolux Aktiebolag enligt sistnämnda bolags erbjudande i januari 1980.

Villkor:

För varje aktie i Gränges erhålls ett av Electrolux utfärdat konvertibelt förlagsbevis på nominellt 100 kr och löpande med 10 % årlig ränta fr o m den 15 maj och med första förfallodag 15 december 1980.

RSV Dt 1980: 28
RSFS 1980: 66

1 Avyttrings- och förvärvsdag

Vid tillämpning av reglerna om realisationsvinstbeskattning bör de aktier i Gränges, som överlåtits i enlighet med villkoren i erbjudandet anses avyttrade den dag erbjudandet accepteras (acceptdagen). Detta anses ha skett genom att aktier i Gränges inlämnats till något av de i prospektet omnämnda emissionskontoren under anmälningstiden 8 april—17 oktober 1980.

Det konvertibla förlagsbeviset i Electrolux bör efter motsvarande grund anses ha förvärvats acceptdagen av de innehavare av aktier i Gränges som accepterar erbjudandet under anmälningstiden 8 april—17 oktober 1980.

2 Avyttringspris för en aktie i Gränges

Avyttring bör ifråga om varje aktie i Gränges ha skett till ett pris som motsvarar värdet acceptdagen av det för aktien lämnade vederlaget. Som vederlag lämnades för varje aktie i Gränges ett kvitto/interimsbevis på andel i Electrolux konverteringslån, nr IV.

Första inofficiella betalkursen för kvittot/interimsbeviset, 84 kr, noterades den 27 juni 1980.

Värdet på varje aktie i Gränges som överlåtits i enlighet med villkoren i erbjudandet under tiden 8 april—27 juni 1980 bör därför bestämmas till 84 kr.

För accept som skett under tiden den 27 juni—17 oktober bör till grund för beräkning av avyttringspriset för sådan aktie läggas den på acceptdagen noterade inofficiella lägsta betalkursen för kvitto/interimsbeviset eller om sådan inte finns noterad den inofficiella köpkursen (se bilaga).

Exempel

Den 22 juli 1980 utgjorde kursen för ett kvitto/interimsbevis, 85 kr. Om accept skett denna dag bör varje överlåten aktie i Gränges anses avyttrad för 85 kr.

3 Anskaffningskostnad för ett konvertibelt förlagsbevis, IV i Electrolux

För varje konvertibelt förlagsbevis, IV, i Electrolux bör anskaffningskostnaden anses motsvara värdet av det för förlagsbevisen lämnade vederlaget — en aktie i Gränges. Värdet av en aktie i Gränges bör härvid bestämmas till den på acceptdagen noterade lägsta betalkursen, eller, om sådan inte finns noterad köpkursen (se bilaga).

Exempel

Den 7 maj 1980 utgjorde lägsta betalkursen för en aktie i Gränges 86 kr. Om accept skett denna dag bör anskaffningskostnaden för ett konvertibelt förlagsbevis, IV, i Electrolux på nominellt 100 kr bestämmas till 86 kr.

Konvertibla förlagsbevis i Electrolux IVRSV Dt 1980:28
RSFS 1980:66

1980	Kurs	1980	Kurs
27.6—1.7	84	2.9	83
2.7	83	3.9	83,5
3.7—8.7	84	4.9—8.9	83
9.7—15.7	85	9.9	82
16.7	86	10.9—12.9	83
17.7—24.7	85	15.9	82
25.7—29.7	84	16.9	83
30.7—4.8	83	17.9	82
5.8	84	18.9	83
6.8	84,5	19.9—23.9	82
7.8	85	24.9—26.9	82,5
8.8—18.8	84,5	29.9	82
19.8	85	30.9—9.10	82,5
20.8—22.8	84,5	10.10	82
25.8—26.8	84	13.10	82,5
27.8	84,5	14.10	82
28.8—29.8	84	15.10—17.10	83
1.9	83,5		

Aktier i Gränges

1980	Kurs
8.4—2.5	85
5.5—6.5	85,5
7.5—8.5	86
9.5—12.5	86,5
13.5—29.5	86
30.5	86,5
2.6—12.6	86
13.6—16.6	86,5
17.6—18.8	86
19.8—20.8	86,5
21.8	86
22.8	86,5
25.8—4.9	86
5.9—7.9	86,5
8.9—22.10	86

**RSV Dt
1980:29**

RSFS 1980:72

**Riksskatteverkets anvisningar
om anstånd med att lämna självdeklaration (34 § 2
mom taxeringslagen);¹**

utfärdade den 18 december 1980.

1 Beslutsmyndighet

Lokal skattemyndighet beslutar om anstånd med att lämna självdeklaration.

Ansökan görs hos och prövas av lokala skattemyndigheten i det fögderi som sökandens hemortskommun hör till. Sökande som inte kan hänföras till något fögderi lämnar ansökan till lokala skattemyndigheten i Stockholm.

Det förekommer att ansökan lämnas till annan lokal skattemyndighet än den som rätteligen skall pröva den. I så fall skall denna myndighet ändå pröva ansökan om tiden inte medger att ansökan lämnas över till rätt myndighet.

Lokal skattemyndighets beslut får inte överklagas.

2 Tid för ansökan m m

Ansökan om anstånd bör lämnas minst tio dagar före deklarationstidens utgång.

Ansökan om förnyat anstånd, som kommit in efter anståndstidens utgång, bör avslås.

3 Deklarationstidpunkt

Deklaration lämnas normalt senast den 15 februari. Följande grupper av deklARATIONSSKYLDIGA får lämna deklaration senast den 31 mars

- a) staten, landstingskommun, kommun och annan sådan menighet (t ex församling, pastorat),
- b) den som förra året varit skyldig föra räkenskaper, om räkenskapsåret gått till ända senare än den 31 augusti,
- c) delägare i vanligt handelsbolag, kommanditbolag eller rederi om de förutsättningar som angetts i b) gäller för bolaget eller rederiet,
- d) person, som skall beskattas som gift tillsammans med person som avses i b) och c),
- e) hemmavarande barn under 18 år till deklARATIONSSKYLDIG som avses i b), c) eller d).

¹ Jfr RSFS 1979:70 RSV Dt 1979:27

Om skattskyldig enligt nu angivna regler får lämna deklaration senast den 31 mars taxeringsåret har således dennes familjemedlemmar enligt d) och e) automatiskt samma deklARATIONSTID. Har skattskyldig däremot erhållit anstånd först efter ansökan måste ansökan göras också för sådana familjemedlemmar för att de skall få anstånd. Något hinder mot att ansökan görs gemensamt för skattskyldig och familjemedlemmar föreligger inte.

Aktieägare i fåmansbolag har inte automatiskt samma deklARATIONSTID som bolaget.

4 Skäl till anstånd

För att anstånd skall kunna medges skall sökanden ha visat att det på grund av särskilda omständigheter föreligger hinder att lämna deklARATION i rätt tid. Om ansökan saknar uppgift om hinder, skall sökanden få tillfälle att komplettera den.

Frågan om hinder föreligger på grund av särskilda omständigheter måste bedömas från fall till fall. Exempel på godtagbara skäl är att den deklARATIONSSKYLDIGE befinner sig på resa eller på grund av arbetsförhåLLANDENA är förhindrad besöka hemorten under den tid deklARATIONEN skall upprättas (sjömän, fiskare, resemontörer, skogsarbetare, personal i FN-tjänst utomlands m fl). För kortvarig semesterresa (inom eller utom riket) bör anstånd inte medges.

Som skäl för anstånd bör godtas att den deklARATIONSSKYLDIGE inte i tid kunnat få sakkunnig hjälp att deklARERA. I dessa fall bör krävas att den deklARATIONSSKYLDIGES inkomstförhåLLANDEN är så komplicerade eller verksamhetens omfattning så betydande att sakkunnig hjälp erfordras. Anstånd bör också kunna medges om den deklARATIONSSKYLDIGE inte i tid kunnat erhålla väsentligt underlag för deklARATIONEN. För börsnoterade och därmed likställda företag kan verksamhetens mycket stora omfattning motivera anstånd.

5 Sjukdom

Sjukdom är laga förfall dvs en giltig ursäkt att inte lämna deklARATION i rätt tid.

Anstånd behövs därför inte. Den som ändå söker anstånd på grund av sjukdom bör få veta att anstånd inte behövs. Detta sker genom att myndigheten skickar blankett RSV 3561 c, "Meddelande med anledning av sökt anstånd med att lämna självdeklARATION på grund av sjukdom" till sökanden.

6 Sista dag för anstånd

Anstånd får inte medges längre än till utgången av maj månad utan att synnerliga skäl föreligger. Vad som utgör synnerliga skäl kan inte anges generellt utan får bedömas från fall till fall. I förarbetena till lagen har förutsatts att anstånd inte i något fall medges längre än till den 15 juni.

RSV Dt 1980:29
RSFS 1980:72

Anståndsreglerna får inte uppfattas så att anstånd alltid kan erhållas till den 31 maj. Anstånd bör inte medges för längre tid än som behövs i det enskilda fallet.

7 Registrering och avisering av beslut

Alla beslut om anstånd, såväl bifall som avslag, registreras och skrivs ut på taxeringsavin i hemortskommunen. På taxeringsavin finns uppgift om beslutande myndighet, datum för beslut och anståndstid.

För fysisk person eller dödsbo skrivs beslutet om anstånd normalt ut även på taxeringsavin i annan kommun än hemortskommunen.

För annan deklarationsskyldig anges beslutet endast på taxeringsavin i hemortskommunen. Skall sådan deklarationsskyldig dessutom lämna särskild självdeklaration bör han underrätta den taxeringsnämnd, som handlägger denna deklaration, om medgivet anstånd.

8 Leverans av deklARATIONER enligt tidsplan

Den som i varaktigt bedriven rörelse biträder deklarationsskyldiga med att upprätta självdeklaration kan efter ansökan erhålla tillstånd att lämna deklARATIONER enligt tidsplan under tiden 1 april—31 maj under taxeringsåret. Tillstånd för sådan successiv leverans får endast omfatta skattskyldiga som har rätt att lämna deklARATION senast den 31 mars (punkt 3 ovan).

Ansökan om tillstånd att lämna deklARATIONER enligt tidsplan bör lämnas minst tio dagar före deklARATIONSTIDENS utgång på blankett RSV 3561 a "Tillstånd att lämna självdeklaration enligt tidsplan — Ansökan och beslut". Till ansökan skall fogas en förteckning över de deklARATIONSSKYLDIGA. Förteckningen bör lämnas på blankett RSV 3561 b "Förteckning". Beslut om anstånd meddelas endast sökanden och således inte de i förteckningen upptagna deklARATIONSSKYLDIGA. Lokal skattemyndighet kan dock besluta att viss skattskyldig inte skall omfattas av anståndsbeslutet.

Tidsplan får inte i något fall omfatta tid efter utgången av maj månad.

DeklARATION som levereras enligt tidsplan skall lämnas till den lokala skattemyndighet som meddelat anståndet.

Om tillstånd medges, skall de deklARATIONSSKYLDIGA, som omfattas av förteckningen, anses ha erhållit anstånd med att lämna deklARATION till den dag då deklARATION senast får avlämnas enligt tidsplan. Den deklARATIONSSKYLDIGE ansvarar för att hans deklARATION avlämnas senast denna dag.

Sökande som inte följer uppgjord tidsplan riskerar att få möjligheten till anstånd i denna form beskuren.

RSV Dt 1980:29
RSFS 1980:72

Dessa anvisningar tillämpas fr o m 1981 års taxering.

SKATTENYTT

Officiellt organ för Taxeringsnämndsordförandenas Riksförbund

- lämnar fortlöpande information i skatte- och taxeringsfrågor genom artiklar av högt kvalificerad expertis samt redogörelser för rättsfall och utredningar.
- innehåller Meddelanden från Riksskatteverket serie I och II (I = Dt, direkt skatt-taxering; II = indirekt skatt—mervärdes-skatt).
- utkommer med 12 nummer per år, varav två dubbelnummer, i regel varje månad utom juli—augusti.

Prenumerationspris 1981
kr 95:- inkl. moms

PRENUMERERA NU SÅ SÄNDER
VI SKATTENYTT NR 12/1980
UTAN EXTRA KOSTNAD.

SKATTENYTT

Tel. 0247/104 30

Box 5 793 01 Leksand
Postg 37 29 45-6 Bankg 241-51 23